

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ

ΔΙΠΡΑΧΤΟ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΔΡΑΜΑ (*)

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΝΕΑΡΧΟΣ, γλύπτης.
ΛΟΛΑ, γυναίκα του.
ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, κόρη του.
ΚΥΡΑ ΛΕΝΙΩ
ΜΟΣΚΗΣ, γιατρός.
ΘΑΝΑΣΗΣ

ΗΕΟΤΟΙΟΙ :

Π. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ
ΝΙΤΣΑ ΓΑΪΤΑΝΑΚΗ
ΑΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ
ΧΡ. ΝΑΖΟΥ
Λ. ΛΟΥΗΣ
Μ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

‘Η σκηνή σ’ ἐπαρχιακή πόλη τῆς Ἑλλάδος. Ἐποχὴ σύγχρονη.

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

‘Απλὸ δωμάτιο ποὺ χρησιμεύει μαζὶ γὰ τραπεζαρία κ’ αἰθουσα ὑποδοχῆς. Στὸ βάθος, στὴ μέση, κοντά στὸν τοῖχο, πάνω σ’ ἔνα βάθρο, τὸ μαρμαρένιο ἄγαλμα τοῦ Νέαρχου—μικρῶν διαστάσεων—ποὺ παριστάνει τὸ «Ξύπνημα τῆς Εὐτυχίας», σὲ μιὰ ὡραία μορφὴ καὶ στάση. ‘Απάνω στὸν τοῖχο ἔνα ἐκκρεμὲς ποὺ σημαίνει τίς ὥρες. ‘Αριστερὰ τοῦ ἄγαλματος ἔνα τζαμέριο παράθυρο μὲ κοντίνες μαρμάρινες, ἀραιτέρες, βλέποντας τὸ μικρὸ κῆπο ποὺ χωρίζει τὸ λούγαιο σπίτι τοῦ γλύπτη ἀπὸ τὸ γειτονικὸ σπιτάκι τῆς Κυρὰ Λενίδης. Λεξιὰ στὸ ἄγαλμα, ἔνα κρεμαστάρι στὸν τοῖχο καὶ πιὸ ἐκεῖ, στὴ γωνιά, ἡ πόρτα τῆς εἰσόδου.

‘Αριστερά, στὸν πλαγιών τοῖχο, ἔνας μπουνφές μὲ γυαλικὰ καὶ πιατικά, ἔνα φλυτζάνι γάλα, τὰ χρειαζούμενα γιὰ τὰ τσιγάρα κλπ. Πιὸ ἐδῶ, μιὰ πόρτα ποὺ δόηγει στὸ δωμάτιο τῆς Λόλας καὶ στὴν κονζίνα.

(*) Τὸ ἔργο αὐτὸ πρωτοεμφανίστηκε τρίπαχτο μὲ τὸν τίτλο “ΦΩΣ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ,, στὸ θέατρο «Ἀλάμπτρα» τῆς πόλης μας (11/3/1924) ἀπὸ τὴ ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ καὶ τὸ ΜΗΤΣΟ ΜΥΡΑΤ. Κατόπι διασκευάστηκε σὲ δίπραχτο μὲ τὸ τωρινό του ὄνομα καὶ παίχτηκε στὴν ‘Αλεξάντρεια καὶ Κάιρο ἀπὸ τὴν ΑΝΘΗ ΜΗΛΙΑΔΟΥ καὶ ΣΠΥΡΟ ΣΑΒΒΑ.

Τὴ μεγαλύτερη του ὅμως ἐπιτυχία ἐσημείωσε στὴν ‘Αθήνα ὅπου πρωτοδιδάχτηκε—μαζὶ μὲ τὸ συγγενικό τὸν στὴν καλλιτεχνικὴν ὑφὴ μονόπραχτο “ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΓΕΛΙΟ,,—στὸ ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΒΕΛΗΣ, (21/9/1925), ἀπὸ τὴν ἔξαιρητη, μὲ ὡραία νιάτα, καλλιτέχνιδα ΑΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ περιστοιχίζομενῃ ἀπὸ τοὺς διαλεχτοὺς ἡθοποιοὺς ποὺ ἀναφέρονται παραπάνω.

Στὶς 14)16)1925, στὸ ίδιο θέατρο, δόθηκαν καὶ τὰ δύο ὡς τιμητικὴ τοῦ δραματικοῦ πρωταγωνιστῆ ΠΕΡΙΚΛΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ.

‘Απέναντι, μιὰ πόρτα ποὺ ὀδηγεῖ στὸ δωμάτιο τοῦ Νέαρχου καὶ τῆς Φωτεινούλας. Πιὸ ἐκεῖ, μιὰ θερμάτωρα στὸν τοῖχο.

Στὸ προσκήνιο, δεξιὰ στὸ θεατή, ἔνα τετράγωνο τραπέζακι σκεπασμένο μὲ κεντητὸ τραπεζομάντηλο ὃπον εἶναι τοποθετημένη μιὰ λάμπα μὲ ἀμπαζούρ, τὰ χρυσαῖνα μενταγιόνα γιὰ τὸ κέντημα, ἔνα δυὸ βιβλία κλπ. Ἀριστερά, ἐν’ ἄλλο πιὸ μεγάλο, ἐπίσης τετράγωνο.

Μερικὲς πολυθρόνες καὶ καρέκλες. Εἰκόνες στὸν τοίχον.

Κυριακὴ ἀποκριάτικη. Λιγὸ ποὺ τὰ μεσάνυχτα. Ἔξω, πυκνὸ σκοτάδι ποὺ πότε πότε διακόπτουν ἀστραπές. ‘Ο ἀέρας φυσομαρᾶ. Πέφτει δυνατὴ βροχή. Τὰ τζάμια τοῦ παραθυροῦ κλειστά.

ΣΚΗΝΗ Α'.

‘Η Φωτεινούλα, ὡς δεκαεφτὰ χρονῶ, πολὺ νόστιμη, μὲ γλυκά μεγάλα μάτια, ποὺ καθρεφτίζουν ἔνα θαυμάσιο ἐσωτερικὸ κόσμο, εἶναι καθισμένη κοντὰ στὸ μικρὸ τραπέζακι καὶ κεντᾶ στὸ φῶς τῆς λάμπας.

Μιὰ χλωμάδα φανερώνει τὴ βαθειά τῆς θλιψής.

‘Απέναντί της ὁ πατέρας της Νέαρχος, ἔως σαφαντατριῶ χρονῶ, μ’ εὐγενικὰ χαραχτηριστικά, κάθεται ἥσυχος μπροστὰ στὸ ἄλλο τραπέζακι καὶ κάνει πασέντσες. Πότε πότε περιστρέφει γύρῳ τοῦ ἀπλανῆ βλέμματα τέτοια ποὺ προδίνουν τὴ σβυσμένη τοῦ διάνοια.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ποὺ σηκώνει τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ κέντημα καὶ βλέπει πρὸς τὸ παράθυρο.— Θεέ μου, τί καιρός!

ΝΕΑΡΧΟΣ, κοιτάζοντας κι αὐτὸς στὸ ἴδιο μέρος.— Μιὰ φορὰ κ’ ἔναν καιρὸ ἥταν ἔνας βασιλῆας π’ ἀγαποῦσε τὸ χορό. (Γελᾶ.) Χά! Χά! Χά!

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, γυρίζοντας πρὸς τὸν πατέρα της μὲ θλιβερὸ κούνιμα τοῦ κεφαλιοῦ.— Δὲ γυντάζεις πατέρα;

ΝΕΑΡΧΟΣ, ἀπλώνοντας τὰ χαρτιά.— Μὰ μιὰ νύχτα ποὺ ἔστιησε ὁ βασιλῆας σκάλες γιὰ νὰ κλέψῃ τὸ φεγγάρι, ἔπεισε κ’ ἔσπασε τὸ πόδι του... Κι ἀπὸ τότε δὲ μπορεῖ πιὰ νὰ χορέψῃ. (Στὴ Φωτεινούλα, ποὺ τὸν κοιτάζει μὲ συντριψῆ.) Δὲν τὸ πιστεύεις; ‘Έγὼ ἔρω καλὰ τὸ βασιλῆα. Εἰν’ ἔξαδερφός μου... Θὰ τὸν φέρω καμιὰ μέρα νὰ σοῦ πῆ τὴν ἴστορία. (Μικρὴ παύση.) Καὶ τώρα πάει κούνια κούνια... Καὶ δὲν ἔχει καὶ κορώνα. (Μὲ σοβαρὸ ὑφος.) Τὸ φεγγάρι γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, τοῦ τὴν πῆρε κ’ ἐσκόρπισε τ’ ἀστέρια τῆς στὸν οὐρανό.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. — Δὲ θέλεις τὸ γάλα σου, πατέρα;

ΝΕΑΡΧΟΣ, μὴ προσέχοντας στὰ λόγια τῆς Φωτεινούλας, μ’ ἀπασχολημένος μὲ τὰ χαρτιά.— Νά, δ ὅργας κούπα.. Εἰν’ δ βασιλῆας... Νὰ καὶ δ φάντε μπαστοῦνι... Αὐτὸς εἰν’ ἔνας ξένος.. Κοντά του βρί-

σκεται ή ντάμα κούπα... Είνε ή βασιλισσα... Μὰ γιατὶ νάνε κοντὰ στὸ φάντε μπαστούνι;;.. Πάει νὰ πῆ πῶς θέλει νὰ τὴν ἀρπάξῃ ἀπὸ τὸ βασιληᾶ... Τὸν καῦμένο πῶς τὸν λυπᾶμαι !

(Στὴ Φωτεινούλα.) Σὺ δὲν τὸν λυπᾶσαι;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. — Ναί, πατέρα, τὸν λυπᾶμαι.

(Ξάφνον βροντᾶ δυνατά.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, σηκώνεται τρομαγμένος καὶ όχινει χαμαὶ τὰ χαρτιά. Τρέχει μ' ὁρμῇ στὸ παράθυρο τοῦ κήπου καὶ φωνάζει. — Πόλεμος ! ..

Πόλεμος ! .. Ρίχνουν κανόνια ! Μέσος στὸ σκοτάδι θὰ μᾶς κάψουν τὸ σπίτι ! (Γυρίζοντας πρὸς τὴν κόρη του.) Πρέπει νὰ σωθοῦμε !

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ταραγμένη, μὰ καθησυχαστικά. — Μὴν τρομάζεις πατέρα, είνε βροντές.

ΝΕΑΡΧΟΣ, στὴν ἐπανάληψη τῆς βροντῆς. — "Ακου! Οἱ ἔχθροι ἔχουν μεγάλα κανόνια !.. (Κοιτάζοντας ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ τζάμια καὶ δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του.) Νά, τοὺς βλέπεις ; .. Είνε καμπούρηδες τυλιγμένοι σὲ μαύρους μανδύες.

Τὰ μάτια τους είνε μικρούτσικα, κ' οἵ μύτες τους σουβλερές. Τὰ στόματά τοὺς βγάζουν φωτιές.. "Ερχονται καταδῶ.. Περπατοῦν σκυφτοῖ.. Κάνουν νὰ σηκωθοῦν, νὰ ψηλώσουν, μὰ τοὺς ἐμποδίζει ή καμπούρα τους.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. — Εἶν' δ ἀγέρας, πατέρα, ποὺ σαλεύει τὰ κλφριά.

ΝΕΑΡΧΟΣ. — Νά, νά, κόβουν τὰ λουλούδια τοῦ περιβολοῦ μας..

Ξερρζώνουν τὰ δέντρα.. Σπάζουν τὴ βρύση μας..

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ἀφήνει τὸ ἐργόχειρο στὸ τραπεζάκι καὶ πηγαίνει κοντὰ

ΝΕΑΡΧΟΣ

(Π. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ)

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ

(ΑΛΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ)

στὸν πατέρα τῆς, προσπαθῶντας νὰ τὸν καθησυχάσῃ. — Καλέ μου πατέρα, τίποτα δὲν εἰν' ἀπ' ὅλ' αὐτά!

(Οἱ βροντὲς ἔχουν πάψη, μὰ ἔξακολουθεῖ νὰ φυσᾶ καὶ νὰ βρέχῃ.)

ΝΕΑΡΧΟΣ. — "Ἐπαφαν τὰ κανόνια τους.. Τώρα βγάζουν τὰ σπαθιά τους.. Κρυφτήκαν... Θάρρουν νὰ μᾶς πάρουν τὸ θησαυρὸ πούχεις κρυμμένο στὸν κόρφο σου.— (Συχάζει λίγο. Φέρνει τὴν κόρη του στὴν ἀγκαλιά του.) — Μὰ ὄχι... Ἐγὼ δὲ θὰ τοὺς ἀφήσω.. Θὰ σὲ φυλάξω μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. — Καλὰ πατέρα. Πᾶμε τώρα νὰ καθήσουμε νὰ πιῆς τὸ γάλα σου. (Τὸν πιάνει μὲ τρυφερότητα ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν ὄδηγει στὸ κάθισμά του. Ἐκεῖνος ρίχνει φοβισμένες ματιές γύρω του, πότε στὸ παράθυρο, πότε στὴν κόρη του. Η Φωτεινούλα διευθύνεται πρὸς τὸ μπουφέ, παίρνει τὸ φλυτζάνι μὲ τὸ γάλα καὶ τὸ φέρνει στὸν πατέρα τῆς.) — Πιέ τὸ γάλα σου, πατέρα.

ΝΕΑΡΧΟΣ, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν κόρη του πίνει τὸ γάλα του μὰ ξαφνικὰ τινάζεται ὄρθιος μὲ μεγάλο φόβον· ρίχνει μ' ὄρμὴ χαμαὶ τὸ φλυτζάνι καὶ φωνάζει ἔξαλλος, κάνοντας ἀπότομες χειρονομίες φρίκης.— Μούβαλαν φαρμάκι στὸ γάλα οἱ ἔχθροι μου... "Α τοὺς ἀτιμους!.. Θέλουν νὰ μοῦ κάψουν τὸ σπίτι καὶ νὰ μὲ φαρμακώσουν.. "Α τοὺς κακούργους!

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, τρέμοντας ἀπὸ φόβο καὶ συγκίνησι.— Δὲν ἔχει τίποτε τὸ γάλα, πατέρα, μὴν τρομάζεις.

ΝΕΑΡΧΟΣ, μὲ ὑφος παράπονου καὶ σὰ νὰ θέλῃ νὰ μαλλώσῃ τὴν κόρη του, φωνάζοντας δυνατά.— Γιατὶ δὲν τοὺς ἐμπόδισες;.. Γιατὶ δὲν τοὺς παραμόνευες;.. (Η κατάστασή του ὀλοένα χειροτερεύει, οἱ κινήσεις του γίνονται πιὸ βίαιες. Σηκωνέται καὶ περιφέρεται μέσ' στὸ δωμάτιο γρήγορα κι ἀκανόνιστα, ρίχνοντας γύρω του ἄγριες ματιές, γεμάτες τρόμο μαζὶ καὶ μίσος.)

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ποὺ ἡ θέση τῆς γίνεται πραγματικὰ ἀξιολύπητη, προσπαθεῖ μὲ καλοσύνη καὶ μὲ γλυκὸ τόνο φωνῆς νὰ καθησυχάσῃ τὸν πατέρα τῆς.— **Μὴν ἀνησυχεῖς, πατέρα.**

(Τὸν πλησιάζει καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸν χαδέψῃ.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, ὀλοένα ξεφωνίζει πιὸ δυνατά, περιφερόμενος βιαστικὰ σ' ὅλες τὶς διευθύνσεις.— Πῶς δὲν τοὺς εἶδες; Ποῦ ἥσουν ὅταν χωθῆκαν ἐδῶ μέσα;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ποὺ τὴν πιάνει ἀπελπισίᾳ κι ἀπόγνωση, σαστισμένη τρέχει στὸ παράθυρο τοῦ κήπου, τὸ ἀνοίγει καὶ φωνάζει δυνατά.— Κυρὰ Λενιώ!.. Κυρὰ Λενιώ!.. Κ' ἐπειδὴ δὲ λαβαίνει καμιμάνιαν ἀπάντηση, στηλώνει τὰ τζάμια, τρέχει καὶ παίρνει ἓνα ποτήρι ἀπὸ τὸ μπουφέ καὶ τὸ πετᾶ μ' ὄρμὴ πρὸς τὴν διεύθυνση τοῦ παράθυρου τῆς Κυρὰ Λενιώς, ξαναφωνάζοντας δυνατώτερα.— Κυρὰ Λενιώ!.. Κυρὰ

Λενιώ !! (Ξάφνου ἀκούεται ἀπὸ μακριὰ ἡ φωνὴ τῆς Κυρά Λενιῶς.)
ΦΩΝΗ, Κ. ΛΕΝΙΩΣ.— Τί εἶνε Φωτεινούλα. Τί ἔπαθες;
ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, πάντα στὸ παράθυρο.— Τρέχα νὰ χαρῆς ἀμέσως, Κυρά Λενιώ,
 καὶ στεῦλε τὸ Γιαννάκη νὰ φωνάξῃ τὸ γιατρό.

ΦΩΝΗ Κ. ΛΕΝΙΩΣ.— Καλά, κόρη μου!
ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, κλείνε τὸ παράθυρο καὶ διευθύνεται ἀμέσως πρὸς τὸν πατέρα τῆς, ποὺ σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ἔχει σταθῆ μπροστά στὸ ἔργο του καὶ τὸ περιεργάζεται μὲ παράξενες ματιές, περιφέροντας ἀπαλὺ ἐπάνω του τὸ δεξὶ χέρι. Τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ λέγει μ' ἄγαπη καὶ συγκίνηση.— Βλέπεις τὸ ἔργο σου, πατέρα, τί ὠδαῖο ποὺ εἶνε!.. Θυμᾶσαι τί χαρὰ εἶχες τὴν ἡμέρα ποὺ τὸ τέλειωσες! (Ο Νέαρχος κοιτάζει μὲ στοργὴ πότε τὸ ἔργο του καὶ πότε τὴν κόρη του.) Μ' ἐφίλησες καὶ μούπες... «Θέλω νὰ παίρνουν πάντα κάτι δικό σου τὰ ἔργα μου. Σ' αὐτὸ ἔβαλα τὸ χαμόγελό σου, στὸ ἄλλο θὰ βάλω τὴ μορφή σου.»

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Ναί, σοῦ τὸ χαρίζω γιὰ προῖκα... (Σὰν ἐμπιστευτικά.)
 Μὰ πρόσεχε ἀπὸ τὴ μάνα σου... Ξέρει πολλοὺς κλέφτες...

ΣΚΗΝΗ Β'.

Μπαίνει βιαστικὴ καὶ κουκουλωμένη ἡ Κυρά Λενιώ. Εἶνε γοητὰ ὡς 65 χρονῶ, μὲ συμπαθητικὴ φυσιογνωμία ποὺ φανερώνει καλόκαρ δη γυναίκα.

ΚΥΡΑ ΛΕΝΙΩ, κοιτάζοντας μ' ἀνησυχία τὴν Φωτεινούλα—ποὺ τρέχει κοντά τῆς—καὶ τὸν πατέρα τῆς.— Τί τρέχει κόρη μου; Τί πάθατε;
ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, κάνοντάς της νόημα, μὲ προσποιητὴν ἡρεμία.— Τίποτα, τίποτα, Κυρά Λενιώ. (Δείχνοντας τὸν πατέρα τῆς ποὺ κοιτάζει μιὰ στιγμὴ τὴν Κυρά Λενιώ, μὰ ξαναγυρίζει ἀμέσως τὰ βλέμματά του στὸ ἄγαλμα.) «Ο πατέρας ἡταν λίγο ἀδιάθετος, μὰ τώρα εἶνε καλύτερα.

Κ. ΛΕΝΙΩ, κάνοντας τὸ σταυρό τῆς.— Δόξα νᾶχη δ "Υψιστος! "Απὸ τὴν τρομάρα μου ούτε μιὰ καλησπέρα δὲν πρόφτασα νὰ σᾶς πῶ..
 Καὶ κάνει ἔξω μιὰ βροχή !.....

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Θὰ βράχηκες Κυρά Λενιώ. (Τὴ βοηθεῖ νὰ βγάλῃ τὸ σάλι τῆς.) Δός μου τὸ σάλι σου. (Τὸ παίρνει καὶ ἀφοῦ τὸ τινάξῃ λίγο, τὸ ἀπλώνει σὲ μιὰ καρέκλα.— Κρυφά, στὴν Κυρά Λενιώ.)
 Πῆγε δ Γιαννάκης;

Κ. ΛΕΝΙΩ, χαμηλόφωνα.— Ναί, κόρη μου... Κ' ἡ προκομένη νὶ μάνα σου, ποὺ βρίσκεται;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, στὸν ἴδιο τόνο.— "Εξω!.. Ἀπόχριες, βλέπεις, δὲ μπορεῖ νὰ χάσῃ τὸ γλέντι.

Κ. ΛΕΝΙΩ, μ^η ἀηδία.— Θάνε βέβαια μὲ τὸ λεγάμενο! (Κ' οἱ δυὸς κουνῦν τὸ κεφάλ.) Ή καταραμένη οὔτε Χριστὸς φοβᾶται, οὔτε Παναγιά!.... Μωρὲ ξετσιπωσιά! (Σηκώνοντας τὰ χέρια της.) Θεέ μου, δὲν κάνεις τὴν κοίση σου; (Γυρίζει καὶ πλησιάζει τὸ Νέαρχο ποὺ ἔξακολονθεῖ νὰ περιεργάζεται μὲ ήσυχία τὸ ἔργο του.) Εἶνε μιὰ χαρὰ δὲ καλός μου Κύρος Νέαρχος.

ΝΕΑΡΧΟΣ, ποὺ τὴν βλέπει μὲ καλὸ μάτι.— "Ηρθαν οἱ ἐχθροὶ νὰ μᾶς κάψουν τὸ σπίτι!

Κ. ΛΕΝΙΩ, μὲ πολλὴ καλωσύνη.— Πᾶμε τώρα νὰ καθήσουμε γιὰ νὰ ξεκουραστῆς, Κύρος Νέαρχε μου. (Τὸν ὁδηγεῖ στὸ κάθισμά του, παίρνει μιὰ καφέκλα καὶ κάθεται κοντά του. Η Φωτεινούλα στέκεται λίγο παρακεῖ.)

ΝΕΑΡΧΟΣ.— "Ηταν ἔνα κοπάδι, μαῦροι, κατάμαυροι καὶ κρύβουνταν μέσ' στὸ σκοτάδι.. Ἐβγαζαν τὴν μακριά τους γλῶσσα κ' ἐκοροϊδευαν. (Γελᾶ καγκαστικά.) Χά! Χά! Χά!

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Ξορκισμένοι νᾶν^ο οἱ ὀχτροί, Κύρος Νέαρχε μου. Ο Θεὸς νὰ σ' ἔχῃ γερὸ καὶ νὰ δώσῃ μιὰ καλὴ τύχη στὴ Φωτεινούλα μας.

ΝΕΑΡΧΟΣ, στὸ ἀκονισμα αὐτῶν τῶν λόγων ἡ φυσιογνομία του γίνεται κάπως χαρωπὴ καὶ κοιτάζει μ' ἀγάπη τὴν Φωτεινούλα.— Δὲ μπόρεσαν νὰ τῆς πάρουν τὸ θησαυρό! Τὸν ἔχει καλὰ κρυμμένο. (Ξάφνουν ἀκούνται δινατές βροντές κ' ἔνας δαμιόνιος κρότος ἀπὸ κεραυνὸ ποὺ θάπεσε λίγο μακριά. Ο Νέαρχος χάνει πάλι τὴν ἡρεμία του, ἀναπηδᾶ ἀπότομα ἀπὸ τὸ κάθισμά του, καταλαμβάνεται ἀπὸ παροξυσμό, μὰ μὲ πιὸ μεγάλη ἔνταση αὐτὴ τὴν φορά. Κάνει σπασμοδικὲς κειρονομίες καὶ τρέχει πρὸς τὸ παράθυρο. Κοιτάζει μέσ' ἀπὸ τὰ τζάμια καὶ φωνάζει δυνατά, ἀνατριχιαστικά.) "Έχουν μαζί τους καὶ λύκους.. Θὰ βάλουν τοὺς λύκους νὰ μᾶς δαγκάσουν, νὰ μᾶς ξεσχίσουν! (Γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος τῆς Κυρὰ Λενιῶς καὶ τῆς Φωτεινούλας ποὺ ὅρθιες κ' οἱ δυὸς παρακολούθουν μὲ συντριβὴ καὶ ἀγονίαν, ἀποσβολωμένες.) Φέρτε γρήγορα τὸ φῶς.. Νὰ τὸ δοῦν οἱ λύκοι νὰ φοβηθοῦν, νὰ φύγουν... Γρήγορα, γρήγορα! (Στὸν ἴδιο τόνο.) "Α! Δὲ θέλετε νὰ φέρετε τὸ φῶς; (Τρέχοντας πρὸς τὸ τραπέζακι, ὅπου εἰν^ο ἡ λάμπα.) Θὰ τὸ πάρω ἔγώ. (Οἱ γινατίκες προσπαθοῦν μὲ γλυκὰ λόγια νὰ τὸν καθησυχάσουν, πηγαίνοντας κοντά του.)

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Μὴν τρομάζεις, κύρος Νέαρχε μου. Μὴ βάζεις κακὸ στὸ νοῦ σου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ φωνὴ κουρελιασμένη ἀπὸ τὴν λόπη καὶ τὴν συγκίνηση.)

Σύγχασε καλέ μόν πατέρα, μήν κάνεις ἔτσι ! (Μή θέλοντας όμως νὰ τὸν ἐρεθίσουν περισσότερο, καὶ νὰ χειροτερέψουν τὴν κατάστασή του, δὲν ἐπιχειροῦν γὰ τὸν συγκρατήσουν, καὶ τὸν ἀφήνουν νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, σηκώνει ἀπὸ τὸ τραπέζακι μὲ τὸ δεξὶ χέρι τὴ λάμπα καὶ τὴν πλησιάζει στὸ παράθυρο, κοιτάζοντας μέσ' ἀπὸ τὰ τζάμια πρὸς τὰ ἔξω. Ἐπακολούθει μικρὴ πιστή. Οἱ γυναῖκες τὸν παρακολούθουν ἀνήσυχες παράμερα... Ξάφνουν φωνάζει, βλέποντας πάντα ἔξω.) Νά, μόλις εἶδαν φῶς, ἐτρόμαξαν οἱ λύκοι καὶ χαθήκανε... Οἱ ἔχθροι φεύγουν μανιασμένοι... Ο ἕνας σκοντάβει πάνω στὸν ἄλλο. Γλυστροῦν, πέφτουν καὶ κυλιοῦνται μέσ' στὶς λάσπες!

(Μὲ καγκασμό). Χά ! Χά ! Χά ! (Γυρίζει πρὸς τὶς γυναῖκες, κρατῶντας τὴ λάμπα.)

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ μεγάλη καλωσύνη μὰ καὶ βαθεὰ θλίψη χυμένη στὸ πρόσωπο τῆς, πηγαίνοντας κοντά του.— "Ελα τώρα, πατέρα. Δόσε μου τὴ λάμπα, γιατὶ κονδάξεσαι. (Ο καλὸς τρόπος τῆς κόρης του τὸν ἡμερώνει καὶ τὴν ἀφήνει νὰ πάρῃ τὴ λάμπα γιὰ νὰ τὴν τοποθετήσῃ πάλι στὸ τραπέζακι.)

ΣΚΗΝΗ Ι'.

Χτυπᾶ ἡ πόρτα. "Η Φωτεινούλα τρέχει μ' ἀνυπομονησία κι ἀνοίγει. Μπαίνει ὁ γιατρὸς Μοσκῆς, ὡς 46 χρονῶ, μὲ φυσιογνωμία γεμάτη εὐγένεια καὶ καλωσύνη.

ΜΟΣΚΗΣ, μὲ χαμόγελο πολὺ ἐνθαρρυντικό.— Καλησπέρα σας !

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Καλησπέρα γιατρέ.

Κ. ΛΕΝΙΟ.— Καλῶς τὸ γιατρό μας.

ΜΟΣΚΗΣ, ἀφήνει τὸ καπέλλο, τὴν ὅμπρέλλα καὶ τὸ πανωφόρι του στὸ κρεμαστάρι. "Εξώ ἀκούνεται πιὸ ἀδύνατος ὁ ἀέρας καὶ πιὸ ἐλαφρὸ τὸ πέσιμο τῆς βροχῆς.— Εὐτυχῶς σταμάτησε λίγο ἡ βροχή. Τί θύελλα ἦταν αὐτὴ ἀπόψε !

ΝΕΑΡΧΟΣ, ποὺ ἤταν ὄφθιμος κοντά στὸ παράθυρο, μὰ ἥσυχος, μόλις ἀντελήθη τὸ Μοσκῆ, τὸν κοιτάζει προσεχτικὰ καὶ πηγάνει κοντά του.— Καλησπέρα !

ΜΟΣΚΗΣ, τοὺ πιάνει τὸ χέρι.— Καλησπέρα, Κύριε Νέαρχε, πῶς εἰσαι ;
Καλά, καλά ;

ΝΕΑΡΧΟΣ, ξανάπλησιάζει τὸ παράθυρο, μ' εὐχαρίστηση δείχνοντας ἔξω.— Δὲν τοὺς εἶδες ποὺ φεύγανε; Τοὺς ἔδιωξα μὲ τὸ φῶς... Δὲ θὰ τολμήσουν πιὰ νὰ ξανάρθουν!.. Πάνε μακριά! μακριά !

Κ. ΛΕΝΙΟ, πλησιάζοντας τὸ γιατρό, χαμηλόφωνα.— "Αν τὸν ἔβλεπες,
κὺρ γιατρέ μου, λίγο προτήτερα τί ἔκανε !

ΜΟΣΚΗΣ, στὸν ἴδιο χαμηλὸ τόνο.— Θὰ ἐπέδρασε πολὺ κ' ἡ κα-

κοκαιρία. (Πλησιάζοντας τὸ Νέαρχο—ποὺ ἔξακολουθεῖ γὰρ βλέπῃ ἔξω—καὶ πάνοντάς τον ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸ χέρι.) "Ελα τώρα, Κύριε Νέαρχε, νὰ καθήσουμε νὰ τὰ ποῦμε λιγάκι.

(Ο Νέαρχος ὑπακούει κι ἀφήνει νὰ ὁδηγηθῇ ἀπὸ τὸ γιατρὸ στὸ κάθισμά του.)

ΜΟΣΚΗΣ., κάθεται στὸ πλαϊ του. "Η Κυρὰ Λενιώ καὶ ἡ Φωτεινούλα κάθουνται— ἡ Φωτεινούλα στὰ δεξιὰ τῆς Κυρὰ Λενιῶς— κοντά στὸ πρός τὰ δεξιὰ τραπέζακι καὶ παρακολούθουν τὴ συνομιλία τοῦ γιατροῦ μὲ τὸ Νέαρχο. Βγάζει τὴ τσιγαροθήκη του καὶ τοῦ προσφέρει ἔνα τσιγάρο. — Θὰ καπνίσουμε μαζί. Εἶνε πρώτης τάξεως τσιγάρα. Μοῦ τάφερε χτές ἔνας φίλος μου ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια. (Ο Νέαρχος τὸ παίρνει, ὁ γιατρὸς ἀνάβει τὸ τσιγάρο τοῦ Νέαρχου κ' ἔπειτα τὸ δικό του. Καπνίζουν. Η Φωτεινούλα φέρνει ἀπὸ τὸ μπουφέ τὸ πιατάκι γιὰ τὴ στάχτη, τὸ τοποθετεῖ στὸ τραπέζακι καὶ ξανακάθεται κοντά στὴν Κυρὰ Λενιώ.)

ΜΟΣΚΗΣ.— Πῶς σοῦ φαίνεται ὁ καπνός; Καλός, ἔ;

ΝΕΑΡΧΟΣ, καπνίζοντας, μὲ θαυμασμό.— Καλός! Καλός! Μόνο νὰ προσέχης νὰ μὴ σοῦ πάρουν τὰ τσιγάρα στὸ δρόμο οἱ κλέφτες.

ΜΟΣΚΗΣ.— "Εννοια σου. Μὴν ἀνησυχεῖς. Δὲν ἔχει πιὰ κλέφτες. Δὲν εἴπαμε πῶς ἔφυγαν μακριά;

ΝΕΑΡΧΟΣ, μ' αἰσθημα ἵκανοποίησης.— Τοὺς διώξαμε, τοὺς διώξαμε!

(Ἐξω ὁ ἀέρας ἔχει πάψει καὶ σταμάτησε ἡ βροχή.)

ΜΟΣΚΗΣ, ποὺ προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐμπιστοσύνη στὸν ἄρρωστο.— Τὶ κάνει τὸ περιβολάκι σου, κύριε Νέαρχε; Σὲ λίγο ποὺ θάρρη ἡ ἀνοιξη, θάνε μιὰ χαρὰ μὲ τὰ ὅμιορφα λουλούδια... Θὰ μοῦ στέλλης κ' ἔμένα πότε πότε κανένα τριαντάφυλλο. Δὲν εἰν' ἔτσι;.. Γιατὶ ξέρω πῶς ἀγαπᾶς τὰ λουλούδια καὶ τὰ περιποιεῖσαι μόνος σου.

ΝΕΑΡΧΟΣ, φίχνει ματιές πρὸς τὸ παράθυρο.— "Ηρθαν κι αὐτὰ νὰ μοῦ τὰ ξερριζώσουν· καὶ τὶς πασκαλιές!

ΜΟΣΚΗΣ.— Μὴν τοὺς συλλογίζεσαι πιά. Δὲ μποροῦν νὰ σὲ βλάψουν.

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Θὰ ψηλώσω πιὸ πολὺ τοὺς φράχτες. Θὰ τὰ προφυλάξω πιὰ καλά. (Μ' ἀνάλογες χειρονομίες.) Θὰ φτειάσω ἔνα συντριβάνι στὴ μέση τοῦ περιβολιοῦ καὶ βαθείες μεγάλες δεξαμενὲς γύρω τριγύρω, κοντά στοὺς τοίχους. "Αν τυχὸν ξανάρθουν, νὰ πέσουν μέσα, νὰ πνιγοῦν. Θ' ἀγοράσω κ' ἔνα πελώριο σκύλλο γιὰ νὰ γανγίζῃ τὴ νύχτα! Μόλις ἀκοῦν τὸ γαύγισμά του οἱ λύκοι νὰ παίρνουν δρόμο... (Μ' ἔκφραση.) Εἶνε πιστὸς δ σκύλλος· πιὸ πιστὸς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους... Δὲν εἰν' ἀλήθεια;

ΜΟΣΚΗΣ.— Βέβαια!..

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Τι λέσ; (Δείχνει τὸ ἄγαλμα.) Νὰ στήσω κ' ἔκεινο τὸ μάρμαρο σὲ καλὴ θέση, μ' ἔνα φανάρι ἐπάνω του; Γιατὶ αὐτοὶ λυσσιάζουν δταν βλέπουν τὸ φῶς. Θέλουν νὰ χυμίξουν νὰ τὸ σβύσουν, μὰ φοβοῦνται.

ΜΟΣΚΗΣ.— Πολὺ καλὴ ἵδεα. (Οἱ γιναῖκες ἀκούουν σιωπῆλες τὸ διάλογο, κουνῶντας κάθε τόσο μὲ θλίψη τὸ κεφάλι.) Ἔχεις ὅμως καιρό, ἀγαπητέ μου, νὰ κάνης δλες αὐτὲς τὶς δουλειές. (Τὸν πλησιάζει περισσότερο καὶ τοῦ χαδεύει τὸν ὄμο.) Τώρα εἰν' ἀνάγκη ν' ἀναπαυθῆς· κι αὔριο σὰ φέξῃ, ἀρχίζεις τὸ ἔργο σου. Κ' ἔγῳ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ τὰ καταφέρῃς μιὰ χαρά. Θὰ σοῦ δώσω τώρα ἔνα γιατρικὸ γιὰ νᾶχτς πιὸ πολλές δυνάμεις καὶ νὰ μὴν κουράζεσαι διόλου. Δέχεσαι; (Ο Νέαρχος κουνά καταφατικὰ τὸ κεφάλι. Ο γιατρὸς τοῦ χτυπᾷ ἀπαλὰ τὸν ὄμο.) Μπράβο! Μπράβο, Κύριε Νέαρχε! (Βγάζει μὲ τρόπο ἔνα κουτάκι ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ παίρνει μιὰ ὅστια. — Στὴ Φωτεινούλα.) Φωτεινούλα, φέρε μου σὲ παρακαλῶ ἔνα ποτήρι μὲ λίγο νερό. (Η Φωτεινούλα ἔχτελει ἀμέσως τὴν παραγγελία. Ο γιατρὸς δίνει τὴν ὅστια στὸ Νέαρχο καὶ τὸ ποτήρι.) Πάρε το. (Ο Νέαρχος ὑπακούει. Η Φωτεινούλα παίρνει τὸ ποτήρι στὴ θέση του καὶ ξανακάθεται.) Αὐτὸ τὸ γιατρικὸ τόχω φέρει μαζί μου ἀπὸ τὸ Παρίσι. Εἶνε πολὺ σπουδαῖο. (Τὸ πρόσωπο τοῦ Νέαρχου φωτίζεται ἀπὸ εὐχαρίστηση κ' εὐγνωμοσύνη μαζί.) Τώρα πρέπει νὰ πᾶς νὰ πλαγιάσῃς, γιὰ νᾶσαι αὔριο πρωΐ γερὸς γερός. Ἔ, φίλε μου; (Ο Νέαρχος τὸν κοιτάζει μὲ βλέμμα ὑποταχτικό. Ο γιατρὸς τὸν βοηθεῖ νὰ σηκωθῇ. Η Φωτεινούλα τρέχει ἀμέσως κοντά στὸν πατέρα της.)

ΜΟΣΚΗΣ., τοῦ πιάνει μὲ καλωσόνη τὸ χέοι.— Καληνύχτα, κύριε Νέαρχε.

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Καληνύχτα.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Ὑπνο ἀλαφρό, Κὺρο Νέαρχέ μου.

(Η Φωτεινούλα ὁδηγεῖ τὸν πατέρα της στὸ δωμάτιό του. Ο Μοσκῆς σηκώνεται καὶ πηγαίνει κοντά στὴν Κυρὰ Λενιώ. Κάθεται στὴ θέση τῆς Φωτεινούλας),

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τὸν καῦμένο τὸν ἀνθρωπο! Τί τοῦγχαφε ἡ μοίρα του!

Ποιὸς νὰ τῷλεγε πὼς θὰ τοῦ τύχαινε αὐτὴ ἡ συφορά!

(Κάνοντας τὸ σταυρό της.) Χριστέ μου, πολὺ θέλει νὰ πάθη κανεῖς!

ΜΟΣΚΗΣ.— Κ' ἡ γυναίκα του ποῦ βρίσκεται αὐτὴ τὴν ὥρα; Θὰ κοιμᾶται βέβαια.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Μακάρι νὰ κοιμότανε, κὺρο γιατρέ μου. Γλεντᾶ μ' ἔκεινο τὸν παληάνθρωπο, τὸν ἀγαπητικό της, στὰ μασκαράτα!

ΜΟΣΚΗΣ, μ' ἀγανάχτηση.— Τί ἀσυνειδησία! Ὁπόλαναν τὸν ἄνθρωπο καὶ τώρα διασκεδάζουν (μικρὴ σιωπή—μ' ἀποφία.) Πῶς γελάστηκε ὅμως, αὐτός, ἔνας λαμπρὸς καλλιτέχνης!

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τυχερό του, κὺρο γιατρέ μου, νὰ μπλέξῃ μ' αὐτὴ τὴν κρυψὴ πληγῆ.

ΜΟΣΚΗΣ, μὲ συμπόνια.— Καὶ τὸ κακόμοιό τὸ κορίτσι τί θὰ τραβᾶ ἐδῶ μέσα, τόσους μῆνες! Θὰ συντηρῆται πάντα μὲ τὴν ἁργασία της.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Πῶς ἀλλοιῶς νὰ συντηρηθῇ τὸ φτωχό! Ὅταν μασῶνε τὸ εἰσόδημα τοῦ ἀμπελιοῦ. Ὁπειτα ἡ Φωτεινούλα εἶνε καὶ περήφανη. Αὐτὲς τὶς μέρες κεντᾶ τ' ἀσπρόρουχα μιᾶς φιλενάδας της ποὺ πιντρεύεται τώρα κοντά. Καὶ φοβᾶμαι μὴ χαλάσῃ τὰ ματάκια της ἀπὸ τὸ πολὺ σκύψιμο μπρός στὴ λάμπα. Κ' ἔχει κάτι μάτια! Σὰν ἀμύγδαλα! Κ' ἔνα προσωπάκι! Θαρρεῖς πῶς τὸ μορφαίνει ἡ λύπη!

ΜΟΣΚΗΣ, μὲ θαυμασμό.— Αὐτὸς τὸ πλᾶσμα ἐμπνέει ὅχι πιὰ λύπη, μὰ σεβασμό. Ἀληθινὸς χρυσάφι οιγμένο στὶς λάσπες. Καλὰ κ' ἔχει κ' ἐσένα μιὰ παρηγοριά, Κυρὰ Λενιώ.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τὴν ἀγαπῶ γιατὶ θαρρῷ πὼς βλέπω τὴ συχωρεμένη τὴν Ἀγγελικούλα μου. (Μὲ στεναγμό.) Χαροκαμένη κ' ἔγω, γι αὐτὸν νοιώθω καλὰ τ' ἀλλουνοῦ τὸν πόνο. (Φέρνει τὸ μαντήλι στὰ μάτια της.)

ΜΟΣΚΗΣ.— Καὶ ποιὸς δὲν ἐδοκίμασε αὐτὸς τὸ φαρμάκι, σὲ μικρὸ ἥ σὲ μεγάλο ποτήρι; Ὁ κεραστῆς βλέπεις δὲ δέχεται ἀντιρρήσεις, οὕτε σοῦ δίνει τὸν καιφὸ νὰ διαλέξῃς. (Μὲ παρηγορητικὸ ὑφος.) "Ε, ἄς εἶνε καλὰ δ' γαμπρός σου καὶ τὸ ἐγγονάκι σου, Κυρὰ Λενιώ.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Νᾶσαι χιλιόχρονος, κὺρο γιατρέ μου. Νὰ γαίρεσαι τὴ φαμίλια σου.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Βγαίνει ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πόρτα ἡ Φωτεινούλα.

ΜΟΣΚΗΣ, στὴ Φωτεινούλα. Ὁπλάγιασε δ' πατέρας σου, Φωτεινούλα; Πῶς εἶνε τώρα;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Πιὸ ἵσυχος.

ΜΟΣΚΗΣ.— Ωραῖα.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μ' ἀνησυχία.— Καὶ πῶς εἶνε ἦ θέση του, γιατρέ, πολὺ σοβαρή;

ΜΟΣΚΗΣ. — "Οχι, δὲν ἐμπνέει ἀνησυχία.. Δὲν κάθεσαι ; (Η Φωτεινόλα κάθεται ἀνάμεσα στὸ γιατρὸ καὶ τὴν Κυρὰ Λενιώ.)

Καὶ πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς ἀπὸ τὴν τελευταία του κρίση.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. — Ναι, εἶνε τρεῖς μῆνες ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ τὸν ξαναεπισκεφθῆτε. Τὶς τελευταῖς ὅμως αὐτὲς νύχτες εἶχε ἀϋπνίες.

ΜΟΣΚΗΣ. — "Απόψε ἔλπιζω νὰ κοιμηθῇ. Τὸ γιατρικὸ θὰ τοῦ φέρῃ ὑπνό. Κι αὔριο ξαναπερνῶ καὶ τὸν βλέπω.

Κ. ΛΕΝΙΩ. — Καλῶς νὰ δρίσης.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μ' εἰλικρίνεια καὶ θέρμη.— Δὲν ξέρω πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω !

ΜΟΣΚΗΣ. — Δὲν κάνω τίποτε τὸ ἔξαιρετικό. Δὲ θάταν ὅμως ἀσχῆμα νὰ πήγαινε σὲ κανένα εἰδικὸ θεραπευτήριο· ἂν ἦταν δυνατὸ στὴν Ἀθήνα.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. — "Εχω ἀποφασίσει, μόλις καλοκαιρέψη, νὰ τὸν πάρω.

ΜΟΣΚΗΣ. — Θὰ κάνης πολὺ καλά.

Κ. ΛΕΝΙΩ. — Μπορεῖ νὰ γίνη κανένα θάμα, κὺρο γιατρέ μου ;

ΜΟΣΚΗΣ. — Γιατὶ όχι ; ὅταν ὑποβληθῇ σὲ συστηματικὴ θεραπεία, μιὰ ποῦ δὲν ὑπάρχει ἀλλοίωση δργανικὴ τῶν νευρικῶν κέντρων... Ἐξ ἄλλου κ' ἐμεῖς οἱ γιατροὶ παραδεχόμαστε τὰ θαύματα μὰ μὲ μιὰν ἄλλη δνομασία. Τὰ λέμε δυνατοὺς ψυχικοὺς κλονισμοὺς ποὺ σὲ πολλὲς περιπτώσεις φέρνουν τὴν τρέλλα μὰ καὶ μπορεῖ νὰ τὴ διώξουν πάλι. (Σηκώνεται. Μικρὴ παύση. Μὲ θλίψη, κοιτάζοντας τὸ ἄγαλμα.) Πῶς μ' ἀρέσει τὸ τελευταῖο του ξέργο ! (Προκωφεὶ πρὸς τὸ ἄγαλμα. Μὲ στεναγμό.)— Τί κοιμα νὰ σβύνῃ ἔτσι ἔνα δυνατὸ ταλέντο !... Καὶ τώρα θὰ πηγαίνω, γιατὶ εἶνε πιὰ ἀργά. Κι αὔριο πάλι τὰ λέμε.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ποὺ ἔχει σηκωθῆ. Μὲ συστολή.— Δὲ θὰ πάρετε κάτι ;

ΜΟΣΚΗΣ. — "Οχι ἀπόψε, κοπέλλα μου. "Εχόμει αὔριο καιρό. Πρέπει νὰ ξυπνήσω πολὺ πρωΐ γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ ἔναν ἀρρωστό ποὺ εἶνε σοβαρά.

Κ. ΛΕΝΙΩ, ποὺ ἔχει σηκωθῆ στὸ ἀναμεταξύ.— "Η Παναγιὰ νὰ βάλῃ τὸ χέρι της.

ΜΟΣΚΗΣ, δίνει τὸ χέρι στὴν Κυρὰ Λενιώ.— Καληγύχτα, Κυρὰ Λενιώ.

Κ. ΛΕΝΙΩ. — Στὸ καλό, κύρο γιατρέ μου. Στὸ καλό.

ΜΟΣΚΗΣ, μὲ χαιρετισμὸ γεμάτο καλωσύνη κ' ἐχτίμηση. — Καληγύχτα, Φωτεινούλα.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ συγκίνηση.— Χαίρετε, γιατρέ. Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ.

Κ. ΛΕΝΙΩ, στὸ γιατρό.— Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἔχῃ γερὸ γιὰ νὰ βοηθῆς καὶ τὸ ἀδύνατα πλάσματα. (Ἡ Φωτεινούλα τὸν βοηθεῖ νὰ βάλῃ τὸ πανοφόρι του. Ὁ γιατρὸς παίρνει τὸ καπέλλο καὶ τὴν ὄμπρέλλα του. Οἱ γυναῖκες τὸν προβοδώνουν ὡς τὴν ὁξώπορτα καὶ ἐπιστρέφουν μπρὸς στὴ σκηνὴν καὶ κάθουνται.)

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τί καλὴ καρδιὰ αὐτὸς ὁ γιατρός. Τὸν ἀγαπῶ πολὺ γιατὶ κάνει ψυχικά. Δὲ μοιάζει μερικοὺς ποὺ σὰν τοὺς φωνάξῃ κανένας φτωχός, πρὸ τὸν ἔξετάσον τὶ ἀρρώστια ἔχει, κοιτάζουν ἂν κρατᾶ τὰ λεφτὰ στὸ χέρι !

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Καὶ λένε πῶς εἶνε καλὰ σπουδασμένος.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Καὶ θέλει καὶ ρώτημα; Τέτοιος ἄνθρωπος!

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, πλησιάζοντας τὴν Κυρὰ Λενιώ.— Πῶς νὰ σ'εὐχαριστήσω,

Κυρὰ Λενιώ μου, γιὰ τὴν τόση σου καλωσύνη ;

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τὶ λές παιδάκι μου; Ποιὰ καλωσύνη ;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Καὶ δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ μοῦ παραστέκεσσαι. (Εἶλικρινὰ συγκινημένη.) Σὺ εἶσαι ἡ πραγματικὴ μητέρα ποὺ μὲ πονᾶ, ἡ ἄλλη μοῦ φαίνεται φεύτικη κι οὕτε θέλω νὰ τὴν ξέρω. Αὐτὴ δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴ ἀγάπη γιὰ μένα. (Ἡ φωνὴ της παίρνει πολὺ θλιβερὸ τόνο.) Βλέπει τὸν πατέρα σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση καὶ δὲν τὸν λυπᾶται καθόλου, οὕτε τὸ νοιαζεται, οὕτ' ἔνα γλυκὸ λόγο τοῦ λέει. Μόνο τὸν ἀφήνει καὶ τρέχει ἔξω νὰ γλεντήσῃ μὲκεντὸ τὸν ἔλεεινό. (Μὲ σπαραγμό). Τί δυστυχισμένη ποὺ εἶμαι, Κυρὰ Λενιώ μου. Ἡ μιὰ συμφορὰ πάνω στὴν ἄλλη! (Μὲ βουνοκωμένα μάτια.) Νάχω τὸν καῦμὸ τοῦ χρυσοῦ μου πατέρα καὶ (ζουνῶντας μ' ἀπελπισία τὸ κεφάλι) μιὰ μάνα....

Κ. ΛΕΝΙΩ, μὲ συμπόνια.— Ὑπομονή, Φωτεινούλα μου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Ἄ, Κυρὰ Λενιώ, ντρέπομαι, ντρέπομαι. Θαρρεῖς πῶς δὲν τὰ ξέρει ὅλος ὁ κόσμος; Δὲν εἰδες ποὺ ὁ γιατρὸς οὕτε κάνει μ' ἀφώτησε γιὰ κείνη;.. Καὶ τί θὰ λένε γιὰ μένα!

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Γιὰ σένα, κόρη μου, τί ἄλλο θὰ ποῦν, παρὰ πῶς εἶστενας ἄγγελος;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ πόνο.— Νὰ φύγω ἀπὸ δῶ! Στὴν Ἀθήνα μπορεῖ νὰ κάνω τὴ δασκάλα. Ἐκεῖ τουλάχιστο δὲ θὰ φοβοῦμαι μήπως μὲ βλέποντας μὲ κοροϊδευτικὸ μάτι οἱ μαθήτριές μου σὰν τὶς μιλῶ καμμιὰ φορὰ γιὰ ἡθική. Γιατὶ δὲ θὰ ἀναπνέω πιὰ τὸ μολυσμένο ἀέρα αὐτοῦ τοῦ σπιτιοῦ ποὺ μοῦ φαίνεται πῶς σαλεύοντας κάθε στιγμὴ τὰ θεμέλια του καὶ εἰν̄ ἔτοιμο νὰ γκρεμιστῇ, ἀπὸ τὴ φοβερὴ νύχτα ποὺ σάλεψε τοῦ φτωχοῦ μου πατέρα τὸ λογικό.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Μὴν ἀπελπίζεσαι, Φωτεινούλα μου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Θὰ βάλω ὅλα τὰ δυνατά μου. Θὰ δουλεύω ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ μαζέψω ὅ, τι μοῦ χρειάζεται. Νὰ γλυτώσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν κόλαση. Νὰ σώσω τὸν πατέρα μου καὶ νὰ σωθῶ.

Κ. ΛΕΝΙΩ. κοιτάζει τὸ φολόϊ.— Μεσάνυχτα κι ἀκόμα νὰ φανῇ ἡ ἀφορεσμένη! (Κουνᾶ τὸ κεφάλι μὲ ἀγανάκτηση.) Βρὲ τὴν ἀφιλότιμη κουρδάγιο! (Στὴ Φωτεινούλα.) Πήγαινε καὶ σύ, χρυσῆ μου, νὰ κοιμηθῆς, νὰ συχάσῃς λιγάκι κ' ἡ Μεγαλόχαρη θὰ σου τὰ φέρῃ δεξιό. (Σηκώνεται. Ή Φωτεινούλα τὴ μιμεῖται.) "Ἄσ πηγαίνω κ' ἐγὼ γιατὸ εἶνε περασμένη ἡ ὥρα. (Κοιτάζοντας πρὸς τὸ παράθυρο.) Κ' ἔσιαξε ὁ καιρός. Καληνύχτα, Φωτεινούλα μου. (Τὴ φιλὰ μὲ στοργή.) **ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.** τῆς φιλᾶ τὸ χέρι.— Στὸ καλό, Κυρὰ Λενιό. Σ' εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τὶ σούκανα κόρη μου;

"Η Φωτεινούλα τὴ συνοδεύει ὡς τὴν δέσποια. Ἔπειτα γυρίζει καὶ πλησιάζει στὸ μπουφέ. Ρίχνει λάδι σ' ἕνα ποτήρι μὲ νερὸ ποὺ χρησιμεύει γιὰ καντήλει βάζει φυτύλι καὶ τ' ἀνάβει. Τὸ κρατᾶ καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ δωμάτιο τοῦ πατέρα τῆς. Τὸ τοποθετεῖ μπροστά στὶς εἰκόνες, σὲ τρόπο ποὺ ν' ἀγνοφωτίζῃ ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τὴ σκηνή. Τὴ στιγμὴ ποὺ μένει ἄδεια ἡ σκηνή, τὸ φολόϊ σημαίνει μεσάνυχτα.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ. σὲ λίγα δευτερόλεφτα βγαίνει λέγοντας σιγανά.— Τί ἥσυχα ποὺ κοιμᾶται!

Πλησιάζει τὴ λάμπα καὶ τὴ σβύνει, κατεβάζοντας τὸ φυτύλι.

Τὴ στιγμὴ ποὺ διευθύνεται στὴν κάμαρά της γιὰ νὰ κοιμηθῇ, ἀκούεται ἔχω στὸ δρόμο, λίγο μακριά, γλυκός σκοπὸς καντάδας μὲ κιθάρα ἀπὸ περαστικοὺς ζενύχτηδες γλεντζέδες. Στέκεται κι ἀκούει μὲ συγκίνηση τὸ χαρούμενο τραγούδι.

Ξάφνου γίνεται κάπιοις θόρυβος στὴν πόρτα τῆς εισόδου. Τρέχει σιγά καὶ κρύβεται στὸ βάθος τοῦ παράθυρου, κοιτάζοντας πρὸς τὸ μέρος τῆς δέσποιας ποὺ ἀνοίγει σιγά.

Μπαίνει κρυφά μιὰ γυναίκα φορδώντας μάσκα. Είνε ἡ μητέρα τῆς Φωτεινούλας. Προχωρεῖ μὲ μεγάλη προφύλαξη. Βγάζει τὴ μάσκα της καὶ διευθύνεται στὴν κάμαρά της, ἀπὸ τὴ δεξιὰ πόρτα, περπατῶντας ἐλαφρά. "Η Φωτεινούλα ποὺ παρακολουθεῖσε μὲ σπαραγμὸ καὶ μὲ ἀπελπιστικὸ κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ αὐτὴ τὴ σκηνή, βγαίνει ἀπὸ τὴν κρύπτη της, στέκεται στὴ μέση τῆς τραπεζαρίας κ' ἔξακολουθεῖ ν' ἀκούῃ τὸ τραγούδι ποὺ ἀπομαρτύνεται ὀλοένα ὡς που σβύνει κι ὁ στερνός του ἥχος. Μιὰ μεγάλη ταραχὴ συγκλόνισε τὴν ψυχή της.

Σηκώνοντας μὲ βαθὺ πόνο τὰ μάτια πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ σφίγγοντάς τὰ χέρια της, μὲ πικρὸ παράπονο λέει: «Γιατὶ Θεέ μου!» καὶ ξεσπᾷ σὲ λυγμό.

"Η αὖλαία κλείνει σιγά.

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

"Η ἴδια σκηνοθεσία μὲ τὴν προηγούμενη πράξη. Τὸ παράθυρο τοῦ κήπου ἀνοιχτό. Μεγάλο Σάββατο, πρωῒ. Γλυκεὶα ἀνοιξάτικη μέρα. Ξανθίσταται στὸν κῆπο τὰ κλαοὶα μιᾶς ἀνθισμένης πασχαλιᾶς. Οἱ εὐνοδιὲς γλυπτροῦ μεθυντικὲς μέσ' στὴν κάμαρα, ποὺ παίρει ἔτα χαρούμενο τόρο.

ΣΚΗΝΗ Α'.

"Η Λόλα, ώς 37 χρονῶ, καλοκαμιωμένη, μὲ σύνολο ποὺ δείχνει γεναίκα ἐπιπόλαιη, ποὺ παίρνει ἀψήφιστα τὸ καθετὶ στὴ ζωή, ὅρθια μπροστὰ στὸ μπουνφὲ φάγνει νὰ βρῇ κάτι. Ξάφνου ἀνοίγει ἡ πόρτα τῆς εἰσόδου καὶ παροστάζεται ὁ Θανάσης. Εἶνε ώς 35 χρονῶ, χεροδύναμος κ' ἔχει ντύσιμο, χαρακτηριστικὰ καὶ φερδίματα ἀγαπητικοῦ.

ΘΑΝΑΣΗΣ. σφυρίζει σιγά καὶ συνθηματικά.

ΛΟΛΑ, στὸ ἄκουσμα τοῦ σφυρίγματος γιρίζει τὸ κεφάλι πρὸς τὸ μέρος τῆς πόρτας κάπως τρομαγμένη.—*Σὺ εἶσαι;*

ΘΑΝΑΣΗΣ, μὲ σκέρτσο.—*"Ολος κι ὅλος, ταπεινὸς δοῦλος σας.*

ΛΟΛΑ, σὰ νὰ τὸ μαλώνῃ.—*Μὰ τὶ θὲς τέτοια ὥρα; Δὲ σοῦπτα χύλιες φορὲς νὰ μὴν ἔρχεσαι δῶ πρωΐ; Κι ἀν σ' ἔβλεπε τ' ἀγρίμι ἡ κόρη μου;* *"Η θέλεις νάχουμε φασαρίες;*

ΘΑΝΑΣΗΣ.—*"Εννοια σου, κ' ἔχουν οἱ φύλακες τὴ γνώση. Τὴν πῆρα κάβο πρὶ μισὴ ὥρα, σὰν πίγαινε στὴν ἐκκλησιὰ μὲ τὴν Κυρὰ Λενιώ.. Μεγάλο Σάββατο, βλέπεις, σήμερα. "Ημουνα δῶ ποντά, στὸ καφενεῖο τοῦ Κοσμᾶ, παρέα μὲ τὸ φίλο μου, τὸ Γιάννη τὸ Σπετσιώτη—τὸν ξέρεις—τὸν παραγγελιοδόχο. 'Αριβάρησε χτές βράδυ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. "Ηπια καὶ τρία οὐζάκια στὴν ὑγειά σου. 'Απὸ κεῖ λοιπὸν τὴν παραμόνευα.*

ΛΟΛΑ.—*Ναί, θὰ πῆγε νὰ μεταλάβῃ.*

ΘΑΝΑΣΗΣ.—*"Άληθεια, ξέχασα νὰ σοῦ πῶ καὶ τοῦ χρόνου.*

ΛΟΛΑ.—*Εύχαριστῶ, ἐπίσης.*

ΘΑΝΑΣΗΣ.—*"Ο τρελλός σου εἶνε σκυμμένος στὸ περιβόλι καὶ μαζεύει λουλούδια. (Κοροϊδευτικά.) Θὰ σοῦ τοιμάζῃ βέβαια καμμιὰν ἀνθοδέσμη.*

ΛΟΛΑ.—*"Ασε παρακαλῶ τ' ἀστεῖα καὶ πές μου τὶ θέλεις.*

ΘΑΝΑΣΗΣ.—*Πρόκειται γιὰ σοβαρὴ ὑπόθεση.*

ΛΟΛΑ.—*Μπᾶ! Λέγε λοιπόν.*

ΘΑΝΑΣΗΣ, ἐπειδὴ ἐκείνη ἔξακολονθεῖ νὰ φάγη στὸ μπουφέ, κάνοντας κρέτο.— Μὰ μοῦ φαίνεται πώς τ^ρ αὐτιά σου δὲ μποροῦν ν' ἀκοῦνε καλά, ὅσο ἔχουν νταραβέρι μὲ τὸν κρότο τῶν ποτηριῶν καὶ τῶν φλυτζανιῶν.

ΛΟΛΑ, ολείνοντας τὸ ντουλάπι.— Νὰ ἐτέλειωσα. Κάτι γύρευα. Σ^τ ἀ-κούω. (Κάθεται.)

ΘΑΝΑΣΗΣ, ἀφοῦ κάθισε κι αὐτός, χωρὶς νὰ βγάλῃ τὸ καπέλλο του.— Ὁ φίλος μου λοιπὸν δὲ Σπετσιώτης μοῦπε πολὺ σπουδαῖα πράγματα.

ΛΟΛΑ, μὲ περιέργεια.— Σὰν τί;

ΘΑΝΑΣΗΣ, ρίχνοντας γύρω του ματιές καὶ πλησιάζοντας τὴν καρέκλα του, πιὸ χαμηλόφωνα.— Θυμᾶσαι τὸ ἄγαλμα ποὺ πούλησε πέρσον ὁ ἄντρας σου, πρὶν τοῦ στρίψῃ, σὲ κάποιο Γερμανό, γιὰ ἐννηὰ χιλιάδες δραχμές;

ΛΟΛΑ, μὲ μεγαλύτερη ἀπορία.— Ναι, λοιπόν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Ὁ Σπετσιώτης μοῦπε πώς ἔμαθε θετικὰ ὅτι κάποιος Ἀμερικάνος ἐπρόσφερε στὸ Γερμανὸ πενήντα χιλιάδες δραχμές γιὰ ν' ἀγοράσῃ τὸ ἄγαλμα, μ^α αὐτὸς δὲν ἐδέχτηκε.

ΛΟΛΑ.— Ἀλήθεια;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Τοὺς περισσεύουν βλέπεις τὰ λεφτὰ καὶ δὲν ἔρουν ποῦ νὰ τὰ πετάξουν. Ἐκατομμύρια, σοῦ λέει ὁ ἄλλος. Καὶ πάλι αὐτοὶ καλά· ἀγοράζουν μάρμαρα· μὰ πάτι ἄλλοι θεοπάλαβοι, ποὺ σκορπῶν δλάκερη περιουσία γιὰ ἔνα γραμματόσημο. Δὲν τὰ πίνουν τὰ κορδύδα φετσίνα, νὰ χαροῦν τὴν ζωή τους! "Αν κι αὐτὸς εἶνε δικός τους λογαριασμός. Ἡ οὐσία βρίσκεται ἀλλοῦ.

ΛΟΛΑ, μ^α ἐνδιαφέρον.— "Ετσι ἔ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Ὁ Σπετσιώτης, ἔρεις, δὲν εἶνε κανένα παιδαρέλι. Σοβαρὸς ἀνθρωπός καὶ νοιώθει καλὰ τὸν κόσμο του. Στὴν ἀρχὴ, λέει, σὰν τάκουσε, τοῦ φάνηκε παράξενο καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιστέψῃ, μὰ ὅταν τοῦ τὸ βεβαίωσε πιὰ καὶ κάποιος γνω- στός του καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου...

ΛΟΛΑ.— Κ^τ ἔπειτα;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Τὶ ἔπειτα; Δὲ μπῆκες ἀκόμα στὸ νότιμα;

ΛΟΛΑ.— Τὶ θὲς νὰ πῆς;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Σ^τ ἐνόμιζα καῦμένη πιὸ ἔξυπνη. (Πλησιάζει ὀλοένα. Στὸν ἴδιο χαμηλὸ τόνο.) "Ακου λοιπόν.. Ἀφοῦ δίνουν γιὰ τὸ περσούν ἄγαλμα πενήντα χιλιάδες δραχμές, πὰ νὰ πῆ, (δείγνει τὸ ἄγαλμα) τοῦτο δῶ δὲ θ^ρ ἀξίζη λιγώτερα. Δὲν εἰν^τ ἔτσι; "Επειτα δὰ ἔρεις πολὺ καλὰ πὼς τὸ χαρτζιλίκι μας μὲ τὰ τελευταῖα γλεν-

τάκια ἔκανε φτερὰ κ' οἱ δουλιές σ' αὐτές τὶς περίστασες δὲν πᾶνε καθόλου πρίμα καὶ τὰ βρίσκουμε μπαστούνια.

ΛΟΛΑ, ποὺ ἔξακολουθεῖ νὰ κάνῃ τὴν ἀνήξεοη, ἀρχίζει ὅμως νὰ καταλαβαίνῃ.— Λοιπόν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Τὶ λοιπὸν καὶ ἔλοιπόν. Τὴν κουτὴ τώρα μᾶς παρασταίνεις; Ἐάς εἶνε.. Μὲ δυὸ λόγια συφωνήσαμε μὲ τὸ Σπετσιώτη νὰ τ' ἄγοράσουμε.

ΛΟΛΑ.— Ἀπὸ ποιόν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Κοροϊδευτικά.— Διάβολε!.. Ἀπὸ τὴ δεσποινίδα θυγατέρα σου.. Ὁ Σπετσιώτης θὰ μοῦ δώσῃ δέκα χιλιάδες δραχμές, δηλαδὴ χίλιες παραπάνω ἀπὸ τὸ Γερμανὸ ποὺ ἀγόρασε τὸ ἄλλο—γιὰ δόλωμα, ἔ; Ἐγὼ τὶς προσφέρωντας ίδιοχείρως στὴ δεσποινίδα Φωτεινούλα γιὰ... νὰ ξοφλήσῃ τὸ ἀμπέλι.. Ἀγοράζω τὸ ἄγαλμα, τοῦ δίνω μαζὶ μὲ τὸ Σπετσιώτη γιὰ τὴν Ἀθήνα κι ἀμέσως σ' ἐνέργεια τὶς ξόβεργες. (Χαριτολογῶντας.) Λὲς νὰ μὴν πιαστῇ καμμιὰ Ἀμερικάνικη καρδερίνα; Ἐπιχείρηση πρώτης! Μοιραζόμαστ' ἔπειτα τὸ κέρδος μὲ τὸ Σπετσιώτη κ' ἔτσι θὰ μποροῦμε πάλι νὰ γλεντᾶμε, Λόλα μου, γιατὶ βλέπεις εἴχαμε καλομάθη μὲ τὸ μπόλικο παρᾶ κι ἀρχίζει νὰ μᾶς φαίνεται βαρειὰ ἡ καλογερική. Τὶ λὲς καὶ σύ;

ΛΟΛΑ, ξερά.— Ἐγὼ λέω πώς λογαριάζετε χωρὶς τὸν ξενοδόχο.

ΘΑΝΑΣΗΣ, περιπατητικά.— Μήπως τοῦ λόγου σας ἔχετε καμμίαν ἀντίρρηση; Ἡ σᾶς ἀρέσει νὰ θαυμάζετε τὸ ἀριστούργημα τοῦ συζύγου σας;

ΛΟΛΑ, μὲ κυνισμό.— Ναί, φοβάμαι μὴ χάσω τὸ φροῦτο! Μ' ἀνήταν δὰ καῦμένε στὸ χέρι μου, ἢς τῶπαιρνες κι ἀπὸ τώρα.

ΘΑΝΑΣΗΣ, σοβαρευόμενος.— Θέλεις νὰ πῆς γιὰ τὴν κόρη σου;

ΛΟΛΑ.— Καλὰ ποὺ τὸ κατάλαβες!

ΘΑΝΑΣΗΣ, μὲ στόμφο.— Δέκα χιλιάδες δραχμὲς εἶν' αὐτές! Δὲν πιστεύω νὰ κάνῃ καὶ τὰ ναζάκια τῆς.

ΛΟΛΑ, κουνῶντας τὸ κεφάλι.— Δὲ δοκιμάζεις;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Κ' εἰν' ἀνάγκη νὰ ζητήσουμε στὸ κάτω κάτω καὶ τὴν ἄδειά της; Τὸ παίρνουμε μὲ τὸ σπαθί μας!

ΛΟΛΑ.— Μὲ τὰ σωστά σου είσαι; Αὐτὴ εἰν' ἄξια νὰ μᾶς καταγγείλῃ καὶ τοὺς δύο. Δὲν τὴν ἔμαθες ἀκόμα καλά.

ΘΑΝΑΣΗΣ, σκεφτικός, μὲ κάποια στενοχώρια.— Τὸ λοιπὸν τὶ πρέπει νὰ γίνη; Μὲ τρεῖς ἀσους ἀπὸ χέρι, θὲς νὰ πάω πάσο;

ΛΟΛΑ.— Πρέπει νὰ βρεθῆ ἄλλος τρόπος.

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Γιὰ σκέψου καὶ σύ.

ΛΟΛΑ, ύστερος από λίγη σκέψη, πολὺ εύχαριστημένη γιὰ τὴν ἔμπνευση ποὺ τῆς ἤρθε.— "Ακουσε... Νὰ πᾶς τώρα στὸ καφενεῖο καὶ νὰ προσέχης νὰ δῆς τὴ Φωτεινούλα σὰν γυρίζῃ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Νὰ περιμένης νὰ περάσῃ λίγη ὥρα καὶ ύστερα νάρθης ἐδῶ. Θὰ τῆς κάνης τὴν πρόταση μὲ καλὸ τρόπο καὶ ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Καλὴ ἰδέα. Μ' ἀν τυχὸν ἀρνηθῆ πέρα ώς πέρα;

ΛΟΛΑ, ἀπόφασιστικά.— Τότε βάζουμε σ' ἐνέργεια ἄλλο σχέδιο.

ΘΑΝΑΣΗΣ, μ' ἐνδιαφέρο.— Γιὰ πέξ!

ΛΟΛΑ.— Τὸ ἄγαλμα εἶνε βέβαια τοῦ ἀντρός μου, μὰ στὰ χάλια ποὺ βρίσκεται δὲ μπορεῖ οὕτε νὰ πουλᾶ οὕτε ν' ἀγοράζῃ.

ΘΑΝΑΣΗΣ, σαρκαστικά.— "Οχι βέβαια.

ΛΟΛΑ.— "Η κόρη μου εἰν' ἀκόμα ἀνήλικη, ὡστε ἐκείνη ποὺ ἔχει δικαίωμα σ' αὐτὸν δὲν εἰν' ἄλλη ἀπό....

ΘΑΝΑΣΗΣ, διακόπτοντας, μ' ἐνθουσιασμό.— Σένα... (Σηκώνεται καὶ τῆς σφίγγει τὸ χέρι.) Βρὲ γειά σου, Λόλα!.. Κ' ἔπειτα λένε, πήγαινε νὰ τὰ βάλλῃς μὲ τὶς γυναῖκες! "Έγὼ λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ χάνω καιδό. Θὰ τρέξω ἀμέσως νὰ συνεννοηθῶ μὲ τὸ Σπετσιώτη γιὰ τὰ λεφτὰ καὶ νὰ τοιμάσω καὶ ἔνα πουλητήριο ποὺ θὰ ὑπογράψης. (Τονίζοντας τὶς λέξεις) Μιὰ ἔξοφληση ἐν τάξει— καταλαβαίνεις— γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο. Θὰ παραγγείλω νάρθη καὶ κανένα ἀμαξάκι γιὰ τὴ μεταφορά. Τὸ γοργὸ καὶ χάρη ἔχει. Μοῦ φαίνεται πῶς κάτι θὰ μᾶς φέξῃ.. Γειά σου Λόλα!

ΛΟΛΑ.— Στὸ καλό. Καὶ κοίταξε ὅταν ἔρθης, ὅσο μπορεῖς μὲ τὸ γλυκό.

ΘΑΝΑΣΗΣ.— "Εμένα μοῦ λές; δῦλο ὑπόκλιση καὶ γάντι. (Φεύγει.)

ΛΟΛΑ.— Πηγαίνει ξανά στὸ μπουφέ καὶ ἔξακολονθεῖ καὶ πάλι νὰ γυρεύῃ κατί καὶ στενοχωράεται ποὺ δὲν τὸ βρίσκει.— Μὰ τὶ διάβολο ἔγεινε; Σκύβει πάλι καὶ φάχνει στὸ κάτω μέρος τοῦ ντούλατιοῦ κι ἀγανακτισμένη κλείνει ἀπότομα τὰ φύλλα του, σηκώνεται καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πόρτα πρὸς τὴν κουζίνα.

ΣΚΗΝΗ Β'.

Μπαίνει ἀπὸ τὴν δέξιά πορτα ἡ Φωτεινούλα, συνοδευόμενη ἀπὸ τὴν Κυρά Λενιώ. Γυρίζουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. "Η Φωτεινούλα εἶνε νόστιμα καὶ σεμνὰ ντυμένη." Η Κυρά Λενιώ ἔχει πάνω στὸ κεφάλι τῆς ἔνα μαῦρο τσεμπέρι.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, κάνοντας μέρος στὴν Κυρά Λενιώ νὰ μπῇ πρώτη.— Πέρασε,

Κυρά Λενιώ. (Τῆς δίνει ἔνα κάθισμα.) Κάθισε νὰ ξεκουρασθῆς.

Κ. ΛΕΝΙΩ, κάθεται κοντά στὸ πρόσωπο της δεξιά τραπεζάκι.— Εὐχαριστῶ, κορη μου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, βγάζει τὸ καπέλλο της καὶ τ' ἀφήγει στὸ κρεμαστάρι. Στὴν

Κυρά Λενιώ.— Θὰ πάρης τώρα ἔνα καφεδάκι, Κυρά Λενιώ. Δὲν είνε; Θὰ λίγωσες τόσες όλες. Καὶ ποῦ νὰ περιμέναμε νὰ τελειώσῃ ἡ λειτουργία.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— "Οχι, νὰ σὲ χαρῶ..δὲ θέλω.. Δὲ μπορῶ νὰ πιῶ τίποτα. ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ χαμόγελο καλωσύνης.— Μὴ τυχὸν πάλι ἔχεις ταμένα νὰ νηστέψης ὀδόκληρη τὴν ἡμέρα;

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Μεγάλη ἡ χάρη τοῦ Χριστοῦ, κόρη μου. Τέτοιες μέρες.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Αφοῦ εἶν'" αὐτὴ ἡ αἰτία, δὲ σὲ βιάζω. (Κάθεται κοντά της.)

Κ. ΛΕΝΙΩ — Εὐχαριστήθηκα σήμερα. Εἶδες τὶ κόσμος!

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μ' ἐλαφρὸ στεναγμό.— Εἶχα τόσο καιρὸ νὰ πάω στὴν ἐκκλησία. Κι ἂν δὲν ἤταν γιὰ νὰ μεταλάβω.. Πῶς ν' ἀφήσω τὸν καῦμένο τὸν πατέρα; Δὲ μοῦφευγε οὕτ' ἔνα λεπτὸ ἀπὸ τὸ νοῦ. Δὲ μᾶς εἶδε σὰ μπαίναμε στὸ περιβόλι. (Πλησιάζει στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο καὶ βλέπει ἔξω στὸ περιβόλι.) — Εἶνε σκυμμένος στ' ἀγαπημένα του λουλούδια. (Κουνῶντας θλιβερὰ τὸ κεφάλι.) ^{*)}Εκάναμε πολὺ καλά ποὺ δὲν τὸν ἐνοχλήσαμε. Θὰ τοῦ στερούσαμε ἵσως τὴ μοναδική του εὐτυχία. (Μικρὴ σιωπὴ. "Ερχεται κοντά στὸ ἀριστερὸ τραπέζακι.) ^{*)}Αλήθεια, κυρά Λενιώ, θὰ σοῦ πῶ κ' ἔνα πολὺ παράξενο ὄνειρο ποὺ εἶδα σήμερα τὰ ξημερώματα.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Καλὸ κ' εὐλογημένο. Νὰ τ' ἀκούσω! (Σηκώνεται καὶ πλησιάζει τὴ Φωτεινούλα. Κάθουνται. ^{*)}Η Κυρά Λενιώ στὰ δεξιά τῆς Φωτεινούλας.)

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Εβλεπα πῶς ἔνα δειλινὸ βρέθηκα μὲ τὸν πατέρα

Η ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ

ΟΤΑΝ ΓΥΡΙΖΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

μου σ' ἔνα μεγάλο ἄγριο δάσος ἀπὸ ἔλατα, μὰ τόσο πυκνά, ποὺ μόλις μπορούσαμε νὰ περπατοῦμε ἀνάμεσά τους καὶ οἱ δυὸ μαζί. Ὁ πατέρας σὰ νάταν πολὺ ἀδύνατος καὶ ἐγὼ τὸν κρατοῦσα ἀπὸ τὸ χέρι καὶ προχωροῦσα γιὰ νᾶβρω ἔνα δρόμο νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ δάσος. Μὰ τοῦ κάκου! Ὅσο προχωρούσαμε, τόσο τὰ δέντρα γίνονταν πιὸ πυκνά, ὥσ που ἔνα φοβερὸ σκοτάδι ἀπλώθηκε γύρω μας. Τὰ φορέματά μας σχίζουνταν καὶ τὰ πόδια μας μάτωναν. Λίγο μακριὰ ἀκούστηκαν ἀνατριχιαστικὰ οὐρλιάσματα. Ὁ πατέρας μου ἀρχισε ν' ἀγριεύῃ. Μ' ἔπιασε ἔνας φόβος καὶ στὴν ἀπελπισία μου ἔβαλα τὶς φωνές. Ἐκλαια δυνατά.. Ξάφνου ἀνοίγει ὁ κορμὸς ἐνὸς μεγάλου ἔλατου καὶ μέσ' ἀπ' τὴν κουφάλα του ἔπειταί ἔνα πεντάμορφο κοριτσάκι ἀπαράλλαχτο (δείχνοντας μὲ τὸ χέρι της) μὲ ἔκεινη τὴν κοπέλλα τοῦ ἀγάλματος. Ἐρχεται κοντά μου καὶ μοῦ χαδεύει μὲ καλωσύνη τὰ μαλλιά. Μήν κλαῖς, μοῦ λέει, καὶ ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ βγῆς ἀπὸ τὸ δάσος. Καὶ σ' ἔνα κούνημα τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ στριμώχτηκαν ἀμέσως τὰ δέντρα καὶ χαράχτηκε ἔνας ὠραῖος φαρδὺς δρόμος. Ἐγὸ ἔμειν^τ ἀφωνη ἀπὸ τὴ συγκίνησή μου.. Τότε ἡ κοπέλλα μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι κι ὅδηγωντας μὲ τὸ δαδί—ἐγὼ κρατοῦσα πάντα σφιχτὰ τὸν πατέρα μου, ποὺ εἶχε συχάσει πιά—πέρασε ἀπὸ μιὰ πορτίτσα καὶ μὲ ἔμπασε σ' ἔνα περιβόλι ἀπὸ χρυσομηλίες γεμάτες χρυσόμηλα ποὺ λάμπανε στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Τότε μοῦ εἶπε γλυκὰ γλυκά : «Ἀπ' ἐδῶ κι ἐμπρὸς ὁ δρόμος σου εἰν' εὔκολος» καὶ χάθηκε!..Ξύπνησα..

(Σκεψιτική.) Μούκανε μεγάλη ἐντύπωση αὐτὸ τὸ δνειρό!

Κ. ΛΕΝΙΩ, συγκινημένη.— Κάτι καλὸ θὰ σοῦρθη κόρη μου!
ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ θλιψή.— Τὶ καλὸ νὰ περιμένω πιά!.. (Μὲ στεναγμό.)

Τὰ καλὰ τὰ δικά μου βρίσκονται μόνο στὰ δνειρά.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Μή μαλά; ἔτσι, Φωτεινούλα! Ἡ χάρη τοῦ Χριστοῦ θὰ σὲ βοηθήσῃ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΑΟΛΑ, ἔρχεται ἀπὸ τὴ δεξιὰ πόρτα, προχωρεῖ πρὸς τὴν Κυρὰ Λενιώ καὶ τὴ χαιρετᾷ.— Καλημέρα, κυρὰ Λενιώ, καὶ τοῦ χρόνου.

Κ. ΛΕΝΙΩ, μὲ σοβαφότητα.— Εὐχαριστῶ. Νὰ χαίρεσαι τὴ Φωτεινούλα. Ἐμετάλαβε σήμερα. Καὶ νύφη!

ΑΟΛΑ, δρυιά, γυρίζοντας πρὸς τὴ Φωτεινούλα, ποὺ δὲ σηκώνεται.— Ἐσύ κυρία δὲ μοῦ λές, ἀφοῦ ἔξερες πῶς θὰ πήγαινες νὰ μεταλάβης, γιατὶ δὲν ἤρθες νὰ φιλήσης τῆς μητέρας σου τὸ χέρι;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ., δηχτικά.— Γιὰ ποιὸ λόγο ; Γιὰ νὰ μοῦ συχωρέσῃ τὶς ἀμαρτίες μου ;

ΛΟΛΑ., μὲ θυμό.— "Οχι, γιὰ νὰ σοῦ συχωρέσῃ τὴν αὐθάδειά σου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Αναγκάζεται κανεὶς καμπιὰ φορὰ νὰ γίνεται αὐθάδης χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ.

ΛΟΛΑ.— Τὸ πῆρες πάνω σου βλέπω, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ σοῦ δώσανε τὸ δίπλωμα καὶ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ σοῦ μιλήσῃ !.. Καὶ δὲ μοῦ λέσ, τὶ ἔκανες τὴ μεγάλα πιατέλλα ποὺ ἦταν στὸ μπουφέ ; "Εφαγα τὸν κόσμο νὰ τὴν γυρεύω.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Τὴν ἔστειλα στοῦ γιατροῦ κυρίου Μοσκῆ μὲ γλύκισμα γιὰ τὴ γιορτὴ του. Δὲ θὰ χαθῇ.

ΛΟΛΑ.— Κι ἀπὸ ποῦ κι ώς ποῦ ;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Απλούστατα ! Γιατὶ κοιτάζει τὸν πατέρα μου καὶ δὲν παίρνει χρήματα.

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Τ' ἀξίζει, κυρὰ Λόλα.

ΛΟΛΑ, στὴ Φωτεινούλα.— Καλὰ καὶ πότε ἔφτειασες τὸ γλύκισμα καὶ δὲν πῆρα ἐγὼ εἰδήσῃ ;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Μὰ πῶς θάπαιρνες, ἀφοῦ ἥσουν ἔξω ὅλην τὴν ἡμέρα ;

ΛΟΛΑ, προσπαθῶντας μὲ κόπο νὰ κρύψῃ τὴ λύσσα της.— Βλέπω καὶ μᾶς κάνεις τώρα τὴ νοικοκυρὰ ἐδῶ μέσα.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Μὴ στενοχωριέσαι. Δὲν εἶνε μακριὰ ὁ καιρὸς ποὺ θάχης ὅλη τὴν ἔξουσία μονάχη σου.

ΛΟΛΑ, περιπατητικά.— Θὰ μᾶς φύγης ;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Εχε λίγη υπομονὴ καὶ θὰ ίδης.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΘΑΝΑΣΗΣ, μπαίνει ἀπὸ τὴν δεξιώπορτα. Βγάζει τὸ καπέλλο του καὶ προχωρεῖ μὲ προσποιητὴ εὐγένεια.— Καλημέρα σας.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ταράζεται ἀπὸ τὸ θυμό, χωρὶς νὰ γυρίσῃ νὰ δῆ, κρυφά στὴν Κυρὰ Λευτιώ.— Μπά !

ΛΟΛΑ, προχωρῶντας σ' αὐτόν.— Καλημέρα σας, κύριε Θανάσι. Τὶ εἶνε ;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, στὴν Κυρὰ Λευτιώ, χαμηλόφωνα.— Χούμ ! Κύριος ! Τί λόγος !

ΘΑΝΑΣΗΣ, στὴν ίδια στάση.— Καλημέρα σας, δεσποινὶς Φωτεινούλα. (Η Φωτεινούλα σωπαίνει.)

ΛΟΛΑ, στὴν κόρη της.— Δὲν ἀπαντᾶς ; Τὶ τρόπος εἶν' αὐτός ;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, στὴ μάνα της ἀπότομα.— Τρόπος ποὺ μ' ἀρέσει.

ΛΟΛΑ.— Νὰ τὸν χαίρεσαι.

ΘΑΝΑΣΗΣ, πάντα ὄρθιος. — Μὴ μᾶς παρεξηγεῖτε, δεσποινίς Φωτεινόλα. Θέλω νὰ σᾶς μιλήσω δύο λεπτὰ γιὰ ἔνα πολὺ σοβαρὸ ζῆτημα ποὺ σᾶς ἐνδιαιφέρει.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, φίγοντάς του μιὰ περιφρονητική ματιά. Ξερά.— Καὶ τὶς ζῆτημα μπορεῖ νὰ ἐνδιαιφέρῃ ἀτομικῶς ἐμένα ποὺ ν' ἀνακατεύστε καὶ σεῖς;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Αὐτὸς ἀκριβῶς θὰ σᾶς ἔξηγήσω.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Μπαίνει σιγὰ δὲ Νέαρχος ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς εἰσόδου κρατῶντας ἀνακατωμένα τριαντάφυλλα, πασκαλίες κι ἄλλα λουλούδια. Ἡ ὄψη του εἶνε πιὸ γαληνεμένη καὶ δείχνει μιὰ γενικὴ καλλιτέρευση. Ρίχνει περίεργες ματιές διλόγυρα μέσ' στὸ δωμάτιο.

ΝΕΑΡΧΟΣ, πλησιάζοντας λίγο τὸ Θανάση καὶ τὴ γυναίκα του, κοντοστέκεται καὶ τοὺς κοιτάζει μὲ παράξενο τρόπο.— Γιατὶ εἴστε κίτρινοι; Γιατὶ φροδάτε μάσκες; (Ἡ Φωτεινόλα σηκώνεται ἀμέσως ἀπὸ τὴ θέση της καὶ τρέχει πρὸς τὸν πατέρα της.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, τῆς βάζει ἔνα ἀσπρό τριαντάφυλλο στὸ κεφάλι.— Νά, αὐτὸς είνε γιὰ τὸ γάμο σου. (Χαμογελῶντας). Δὲ σὲ παντρεύουμε σύμερα;;. Ἐχω κι ἄλλα λουλούδια πολλά, πολλά. (Ἡ Φωτεινόλα, σφίγγοντας τὴν καρδιὰ της, βοηθεῖ τὸν πατέρα της νὰ καθίσῃ. Παίρνει τὸ τριαντάφυλλο ἀπὸ τὸ κεφάλι της καὶ τὸ βάζει στὸ στήθος της. «Ο Θανάσης κ' ή Λόλα καυφομιλοῦν, χαμογελῶντας περιπατικά.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, στὴν κυρὰ Λενιώ.— Ἐφερες τὶς λαμπάδες; **Κ. ΛΕΝΙΩ**, ποὺ σηκώνεται καὶ τοῦ χαδεύει τὸν ὄμο.— Ο Θεὸς νὰ δώσῃ, κὐρὶς Νέαρχέ μου! (Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκούονται ἀπὸ μακριὰ χαρούμενοι ἥχοι καμπάνας ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τὴν ὧδα ποὺ φάλλεται τὸ «Ἀνάστα δ Θεός».)

ΝΕΑΡΧΟΣ, ποὺ κάπιοι φῶς ἀχτινοβολεῖ πάνω στὴ μορφή του, στὴν κυρὰ Λενιώ.— Ἀκου, ἀρχίζει ὁ γάμος!

Κ. ΛΕΝΙΩ, κάνοντας τὸ σταυρό της.— Η χάρη σου Χριστέ μου! (Κοιτάζοντας τὴν Φωτεινόλα.) Ἐμένα νὰ μὲ συμπαθᾶτε γιατὶ ἔχω νὰ τοιμάσω καὶ τὸ φαῦ. (Στὸ Νέαρχο.) Ἐχε γειά, κὐρὶς Νέαρχέ μου.

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Νὰ πᾶς νὰ φέρης τὶς λαμπάδες, Νάνε μεγάλες.. ἔ; καὶ τὰ στέφρανα... καὶ ν' ἀρθῆς γρήγορα!

Κ. ΛΕΝΙΩ.— Ναί, πάω, πάω. (Στὴ Φωτεινόλα.) Ἐχε γειά, κύρη μου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, τὴν προβοδώνει.— Στὸ καλό, Κυρὰ Λενιώ.

Κ. ΛΕΝΙΩ, περνῶντας μπροστά ἀπὸ τὴ Λόλα καὶ τὸ Θανάση, τοὺς χωρετὰ ψυχρὰ μὲ κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ.— Ἀντίο σας.

ΛΟΛΑ } **Αντίο**, Κυρὰ Λενιώ.
ΘΑΝΑΣΗΣ

‘Η κυρά Λενιώ φεύγει. ‘Η Φωτεινούλα πηγαίνει και κάθεται κοντά, πρὸς τ’ ἀριστερὸν μέρος τοῦ τραπέζιοῦ, γυρίζοντας τὴν φάκη στὴ μητέρα της και στὸ Θανάσην πάρει ἔνα βιβλίο και τὸ ἀνοίγει. ‘Ο Νέαρχος καταγίνεται νὰ φτειάσῃ ἔνα μπουκέτο μὲ τὰ λουλούδια.

ΛΟΛΑ, προχωρῶντας στὴ Φωτεινούλα.— Τὶ μούπιασες τώρα τὸ βιβλίο;

ΘΕΟΥΛΙΑ, ἀφίνοντας μὲ θυμὸν τὸ βιβλίο, στρέφει ἀπότομα. Στὸ Θανάσην.— Τὶ ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε; Λέγετε, σᾶς ἀκούω.

ΘΑΝΑΣΗΣ, μὴ ἔροντας πῶς ν’ ἀρχίσῃ και στριφογυρίζοντας τὸ καπέλλο του. ‘Η Λόλα κάθεται στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ τραπέζιοῦ.— Τὸ λοιπόν, δεσποινὶς Φωτεινούλα, ὅπως σᾶς εἶπα και προτήτερα, πρόκειται γιὰ μία σοβαρὴ ὑπόθεση.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Ἐμπρός!.. Τελειώνετε!

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Ξέρετε πολὺ καλὰ πὼς τὸ χτηματάκι σας ποὺ ἔχω νοικιασμένο ἀπὸ σᾶς....

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, τὸν διακόπτει.— Παρακαλῶ, ὅχι ἀπὸ μένα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Δηλαδὴ ἀπὸ τὴν μαμά σας, εἶνε χρεωμένο γιὰ πέντε χιλιάδες δραχμὲς καὶ ἡ προθεσμία γιὰ τὴν πληρωμὴ τελειώνει σ’ ἔνα μῆνα.. ‘Ο δανειστὴς φυσικὰ δὲ θὰ περιμένῃ γιὰ νὰ γυνρέψῃ τὰ λεφτά του. Κ’ ἐπειδὴ οἱ περίστασες εἶνε δύσκολες, καταλαβαίνετε, πὼς ἀν δὲν πληρωθῇ τὸ χρέος, θὰ πνίξῃ τὸ χτῆμα. (Μὲ προσποιητὸ ἐνδιαφέρο.) Κ’ εἶνε κρῖμα νὰ χαθῇ πατρογονικὸ πρᾶμα. ‘Εμένα τώρα βλέπετε ποὺ τῶχω στὰ χέρια μου, θὰ μοῦ κάνη κακὸ νὰ τὸ στερηθῆτε.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, εἰρωνικά.— ‘Η καλωσύνη σας!

ΘΑΝΑΣΗΣ.— ‘Εψαχνα λοιπὸν τόσον καιρὸν νὰ βρῶ ἔνα μέσο νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος. ‘Ετσι γιὰ νὰ μὴν πάη—ποὺ λέτε—ἀδικα τὸ χτῆμα. Φυσικά, ἀν εἴχα τὶς δυνάμεις, κανένας δὲ θὰ κοτοῦσε νὰ βάλῃ πάνω του χέρι, τώρα μάλιστα ποὺ δὲ πατήρ σας εἶνε ἀσθενῆς, μὰ δυστυχῶς οἱ χρονιὲς μᾶς ἤρθαν ἀνάποδες και βρισκόμαστε καὶ ἐμεῖς λίγο, ἃς τὸ ποῦμε, στενοχωρεμένοι.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ποὺ κρατᾶ μὲ δυσκολία τὴν ἀγανάκτησή της.— Καὶ δὲ μᾶς λέτε τὸν τρόπο ποὺ βρήκατε;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Νὰ σᾶς τὸν πῶ, πολὺ εὐχαρίστως. Κ’ ἐλπίζω ν’ ἀρέσῃ και σὲ σᾶς. Λοιπὸν ἔξηγοῦμαι... Θυμᾶστε βέβαια πὼς πέρσυν δὲ πατήρ σας ἐπούλησε κάποιο ἄγαλμα σ’ ἔνα ξένο γιὰ ἐννηὰ χιλιάδες δραχμές.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ μεγάλη ἔκπληξη.— Θυμᾶμαι πολὺ καλά. Λοιπόν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Ἐκεῖνο τὸ ἄγαλμα, ὅπως θένε νὰ ποῦνε, εἴχε πιὸ πολλὴ ἀξία (δείχνοντας τὸ ἄγαλμα) ἀπὸ τοῦτο δῶ.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Μοῦ φαίνεται πὼς σ’ αὐτὰ τὰ ζητήματα δὲ μπο

φεῖτε νᾶχετε γνώμη.

ΘΑΝΑΣΗΣ, πάντα ὑπούλα.— Δὲ λέω τὸ ἐναντίο! Δηλαδή, ἐξ ὅσων ἀκούω ἀπὸ ἐκείνους ποὺ νοιώθουν. Μ' ὅλον τοῦτο ἔγὼ μὲ τὶς μεγάλες μου προσπάθειες δεξιὰ κι ἀριστερά, κατώρθωσα ἐπὶ τέλους νὰ βρῶ ἔναν ἀγοραστὴ ποὺ προσφέρνει δέκα χιλιάδες δραχμές.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, κρίβοντας τὴν ἀγανάχτησή της κάτω ἀπὸ σαρκαστικὸ χαμόγελο.— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τοὺς κόπους σας, μὰ δυστυχῶς θὰ πᾶνε χαμένοι γιατὶ τὸ ἄγαλμα αὐτὸ δὲν πουλιέται οὕτε γιὰ ἔνα ἑκατομμύριο.

ΝΕΑΡΧΟΣ, ἔξακολουθῶντας νὰ φτειάνῃ τὸ μπουκέτο, στὴ Φωτεινούλα.— "Ἐνα ἑκατομμύριο!.. Νάτοι.. Ἐρχουνται.. Πρόσεχε!.. Θὰ σοῦ σβύσουν τὶς λαμπάδες.. Μήν τοὺς ἀφήσης. (Δείχνοντας τὸ ἄγαλμα.) Ἐκεὶ πάνω εἶνε τὸ στεφάνι σου... Φύλαξέ το.. Σὲ λίγο θάρση ὁ γαμπρός.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μ' ἀπερίγραφτο πόνο.— Φτωχέ μου πατέρα, ποῦ νᾶξερες! ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, στὴ Φωτεινούλα.— Μὰ μὲ σένα δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ συνεντοθῇ.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, δηχτικά.— Μπᾶ! μήπως ἔχεις ἐνάντια ἰδέα; Δὲν τῶξερα.. Σοῦ ζητῶ συγγνώμη.

ΛΟΛΑ.— Ὁ κόσμος ἀκούει, συζητᾶ καὶ λύνει τὰ ζητήματα μὲ τὴ λογικῆ.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ἀποφασιστικά.— Ἡ μόνη λύση σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση εἶνε πῶς τὸ ἄγαλμα θὰ μείνη στὴ θέση του. (Σηκώνεται, πηγαίνει κοντά στὸ ἄγαλμα καὶ τὸ χαδεύει.)

ΛΟΛΑ, σηκώνεται κι αὐτή. Μὲ θυμό.— Μὰ δ, τι θὲς τοῦ λόγου σου θὰ γίνεται;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Οσο ἔχω μὲ τὸ μέρος μου τὸ δίκαιο.

ΛΟΛΑ.— Ποιὸ δίκαιο καὶ ξεδίκαιο; Ἐχεις χρήματα νὰ ξεχρεώσῃς τὸ χτῆμα;

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Λίγο μὲ μέλλει γιὰ τὰ χρήματα.

ΛΟΛΑ, περιπαχτικά.— Δὲν τὸ ξέραμε!

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ ζωηρότητα.— Πουλῆστε δ, τι ἄλλο θέλετε, δλα τὰ ἔπιπλα τοῦ σπιτιοῦ, μὰ τὸ ἄγαλμα ποτέ! (Μὲ σιντριψὴ καὶ στοργή.) Εἶνε τὸ τελευταῖο ἔργο τοῦ πατέρα μου καὶ μέσα του φυλάγεται ἡ στερογὴ λάμψη τοῦ μναλοῦ του. Εἶνε τὸ φῶς ποὺ ἔμεινε ἀπὸ ἔνα βασιλεμένο ἥλιο!

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Ὁ ἥλιος, ὁ ἥλιος ποὺ βγαίνει τὰ μεσάνυχτα! *

ΛΟΛΑ.— Τὰ βιβλία σ' ἔκαναν βλέπω πολὺ ρωμαντική.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— "Οχι! Τὰ βιβλία μ' ἔμαθαν νὰ αἰσθάνωμαι πιὸ

πολύ Γι αυτὸν ἡ καρδιά μου μοῦ λέει πώς αυτὸν τὸ μάρμαρο εἶνε γιὰ μένα ιερὸ καὶ ἡ καρδιά μου ποτὲ δὲ μὲ γελᾶ. (Μὲ σταθερότητα.) Δὲν θὰ ἐπιτρέψω σὲ κανένα νὰ τὸ λερώσῃ μὲ τὰ χέρια του.

ΛΟΛΑ.— Πολὺ ψηλὰ πῆρες τὸν ἀμανέ.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Μ' ἀφέσει νὰ μιλῶ ξάστερα.

ΛΟΛΑ.— Μὰ δὲ φταις ἐσύ, φταιώ ἐγὼ ποὺ παίρνω τὴν ίδεα σου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Μπᾶ!

ΛΟΛΑ.— Σὺ μὲ τὶς ἀνοησίες καὶ μὲ τὸ πεῖσμα σου μπορεῖς νὰ μᾶς καταστρέψῃς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Σκεφθῆτε καλὰ τὸ συμφέρο σας, δεσποινὶς Φωτεινούλα. Ἡ μαμά σας δὲν ἔχει ἀδικο.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ περιφρόνηση.— Δὲν μοῦ χρειάζονται συμβουλές.

ΛΟΛΑ, πλησιάζοντας στὸ Θανάση.— Κύριε Θανάση, Ἡ κυρία ἀποδῶ δὲν ἔχει τὴν νόμιμη ἡλικία καὶ δὲν ἔξουσιάζει τίποτε σ' αὐτὸν τὸ σπίτι. Ἔγὼ νομίζω πώς πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ σωθῇ τὸ χτῆμα.. Ἡ τιμὴ ποὺ μᾶς δίνετε δὲν εἶνε κακή καὶ σᾶς πουλῶ τὸ ἄγαλμα.

ΘΑΝΑΣΗΣ, μὲ ίκανοποίηση.— Ὁπως ἀγαπᾶτε.

ΛΟΛΑ.— Ἐχετε τὰ χρήματα;

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Ἄμεσως στὴ διάθεσή σας. (Βγάζει γρήγορα ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του τὰ χρήματα καὶ τὰ δίνει τῆς Λόλας.)— Ορίστε! (Ἡ Φωτεινούλα, ἀφήνοντας τὸ ἄγαλμα, παρακολουθεῖ μ' ἀγωνίαν αὐτὴν τὴν σκηνή.)

ΛΟΛΑ, ἀφοῦ μετρήσῃ τὰ χρήματα.— Σωστά δέκα χιλιάδες δραχμές.

ΘΑΝΑΣΗΣ, πλησιάζοντας στὸ τραπέζακι, δίνει στὴ Λόλα ἓνα κομμάτι χαρτί καὶ στυλογράφο.)— Καὶ μιὰ μικρὴ ἔξοφληση, σᾶς παρακαλῶ, γιὰ τὴν τάξην.

ΛΟΛΑ, παίρνει τὸ χαρτί καὶ τὸ στυλογράφο.— Εὔχαριστως. (Υπογράφει καὶ τοῦ τὰ ἐπιστρέφει.) Τώρα μπορεῖτε νὰ τὸ σηκώσετε.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μή μπορῶντας πιὰ νὰ κρατηθῆ, ἀνεβάζει τὸν τόνο τῆς φωνῆς της.— Τώρα καταλαβαίνω τὰ σιτανικά σας σχέδια. (Στὴ μητέρα της, μ' ἀπόγνωση.) Καλά, (δείχνοντας τὸ Θανάση) αὐτὸς εἶν⁹ ἔνας ξένος, ἔνας καταχθόνιος ποὺ ἔστειλε μιὰ κακή Μοῖρα γιὰ νὰ φέρῃ τὴ δυστυχία καὶ τὸν ἔξευτελισμὸ σ' αὐτὸν τὸ σπίτι —γιατὶ ξέρεις πολὺ καλὰ πώς εἶνε ἡ κυριώτερη ἀφορμὴ τῆς ἀρρώστιας τοῦ πατέρα μου — μὰ σύ, σύ, ποὺ εἶσαι ἡ γυναικά (δείχνει τὸν πατέρα της) αὐτοῦ τοῦ θύματος....

ΛΟΛΑ, μ' αὐτήρῳ ὑφος.— Γιὰ πάψε..

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὲ ζωηρὴ ταραχὴ καὶ συγκίνηση.— Κι ὅταν σκεφθῶ

πώς υστερούσα τόσα χρόνια πού έζησες μαζί του, δχι μόνο δὲν ήσουνα σὲ θέση νὰ ἔχηται σημήσης τὴν ἀξία καὶ τὴν ἀγάπη του— γιατὶ δὲ μπορεῖς ν' ἀρνηθῆς πὼς ηταν δλο ἀφοσίωση καὶ περιποίησεις γιὰ σένα — μὰ πῆγες νὰ γίνης συνένοχη ἐνὸς τυχοδιώχτη, (δείχνει τὸ Θανάση), αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ φωνάξω δυνατὰ νὰ μ' ἀκούσῃ δλος δ κόσμος πὼς τῶχω μεγάλη ντροπὴ ποὺ γεννήθηκα ἀπὸ σένα.

(Ο Νέαρχος σ' αὐτὸ δλο τὸ ἀναμεταξὺ ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὰ λουλούδια του, παρακολουθεῖ τὴ σκηνὴ μὲ πολὺ παράξενες ματιές.)

ΘΑΝΑΣΗΣ.— Σὰ νὰ τὰ παραλέτε, δεσποινίς.

ΛΟΛΑ. συχισμένη, στὸ Θανάση.— Τῆς ἔχει στρούψει φαίνεται κι αὐτῆς νῆσ. Κάνε τὴ δουλειά σου, χριστιανέ μου. Τὶ κάθεσαι καὶ τὴ βλέπεις ; (Ο Θανάσης πηγαίνει νὰ σηκώσῃ τὸ ἄγαλμα.)

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, ὁρμᾶ ἐπάνω του καὶ τὸν σπρώχνει φωνάζοντας.— "Αθλιε!..

Κλέφτη!.. (Τρέχει κι ἀγκαλιάζει τὸ ἄγαλμα, λέγοντας στὸ Θανάση μὲ πρόκληση.) "Ελα λοιπὸν πάρο !

ΛΟΛΑ, στὶ Φωτειναύλα. Φύγ' ἀπ' ἔκει, τρελλοκόριτσο. (Ο Θανάσης προχωρεῖ. Τῆς πιάνει ἀπὸ πίσω τὰ χέρια, τῆς τὰ ξετυλίγει μὲ τέτοιο βάναυσο τρόπο, ποὺ μενακινεῖται γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὴ θέση του τὸ ἄγαλμα καὶ τὴ σπρώχνει δυνατά.)

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, πέφτοντας χάμοι, μὲ κραυγὴ ἀπελπισίας.— Κακοῦργε!..

Βοήθεια!.. Πατέρα μου!.. Τὸ ἔργο σου!..

(Ο Νέαρχος οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν εἶχε πάψει νὰ παρακολουθῇ μὲ μεγάλη προσοχὴ τὴν τραγικὴ αὐτὴ σκηνὴν, περιφέροντας γρήγορες κ' ἐντατικὲς ματιές ἀπὸ τὸ ἔνα πρόσωπο στὸ ἄλλο καὶ παίρνοντας ἀλλόκοτες φυσιογνωμικὲς ἐκφράσεις. Τὸ σπρώξιμο καὶ τὸ πέσιμο τῆς ἀγαπημένης του κόρης, ή σπαραγκτικὴ της φωνή, τὸ μετακίνημα τοῦ ἄγαλματος ἀπὸ τὴ θέση του, ἔφεραν στὸ Νέαρχο ἔνα μεγάλο ἀπότομο κλονισμό, μὰ κ' ἔνα εὐτυχισμένο ἀποτέλεσμα: τὸ ξύπνημα ἀπὸ τὸ λήθαιρό του. Ο τρελλὸς γλύπτης ξαναβρίσκει τὸ λογικό του καὶ σιγὰ σιγὰ ἀντιλαμβάνεται τὶ γίνεται γύρῳ του.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, σηκώνεται ἀγριος καὶ φίγοντας χαμαὶ τὰ λουλούδια, ὁρμᾶ κατεπάνω στὸ Θανάση καὶ τὸν πιάνει δυνατὰ καὶ σφιχτὰ μὲ τὰ δυό του χέρια ἀπὸ τὸ λαμπό, φωνάζοντας.— "Ατιμε !

ΘΑΝΑΣΗΣ, προσπαθῶντος μάταια νὰ ξεγαντζώσῃ τὰ δάχτυλα τοῦ Νεάρχου, μὲ πνιγμένη φωνή.— "Ο τρελλός!.. μὲ πνίγει!.. Λόλα!.. σῶσε με!..

ΝΕΑΡΧΟΣ, μὲ μονγκρητό.— "Ο τρελλός!.. ἔ! Ο τρελλός!

ΛΟΛΑ, ποὺ ἔχει ὁρμῆσει γιὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὸ Θανάση ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Νέαρχου, ξεφωνίζει μὲ φόβο.— Θεέ μου! τὸν ξανάπιασε ἡ τρέλλα του.. Βοήθεια!... ("Υστερούσα τὸν δυνατὴ πάλη δ Θανάσης μὲ τὴ βοήθεια τῆς Λόλας κατορθώνει νὰ γλυτώσῃ. Φεύγουν κ' οἱ δυό τους τρέλλοντας.)

ΝΕΑΡΧΟΣ, προχωρώντας ώς την δεξώπορτα και δείχνοντας ξέσω μὲ καγκασμό.— Χά! Χά! Χά! (Ξαναγυρίζει. Βάζει τὰ χέρια του πάνω στὸ κεφάλι του και λέει μὲ βαθειάν, ἀπερίγραπτη ἔκπληξη ποὺ τοῦ φέρνει ἡ ἀνάχτηση τοῦ λογικοῦ του.) Θεέ μου!..Ποῦ ἥμουνα!. Ποῦ βρισκόμουνα..Σὰ νὰ ξυπνῶ ἀπὸ ἔνα τρομερὸ δνειρο..⁷Ανοίγουν τὰ μάτια μου..Βλέπω καθαρά..⁸Αλλάζουν γύρω μου τὰ πράγματα.. Ξαναβρίσκω τὸν ἑαυτό μου.. (Βλέποντας τὴν κόρη του ποὺ σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ σηκώθηκε και τὸν κοιτάζει ἀποσβολωμένη, βουβή ἀπὸ τὸν τρόμο κ' ἔχοντας πιὰ συνείδηση τοῦ πραγματικοῦ κόσμου, ὅματα πρὸς αὐτὴ μ' ἀνοιχτές ἀγκάλες φωνάζοντας μὲ τόνο ποὺ παίρνει ὄλες τὶς ἀποχρώσεις τῆς συγκινημένης χαρᾶς.— Παιδί μου!... Φωτεινούλα μου!..

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, στὸ κατακόρυφο τῆς ἀγωνίας κι ἀρχίζοντας ν' ἀντιλαμβάνεται ἀπὸ τὰ λόγια του τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου του και τὸν τόνο τῆς φωνῆς του, τὴ μεταλλαγὴ τοῦ πατέρα της, πέφτει στὴν ἀγκαλιά του.— Πατέρα μου. Χρυσέ μου πατέρα!

ΝΕΑΡΧΟΣ, τὴ σφίγγει θερμὰ στὴν ἀγκαλιά του και τὴ γεμίζει φιλιά, λέγοντας μὲ μεγάλη συγκίνηση.— Γλυκειά μου, ἀγαπημένη μου κόρη.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, μὴ μπορώντας νὰ κρατηθῇ, ξεσπᾷ σὲ λυγμούς.— Είσαι καλὰ πατέρα μου;

ΝΕΑΡΧΟΣ, γεμάτος δάκρυα, μὲ σπασμένη φωνή.— Μὴν κλαῖς παιδί μου. Μὴν κλαῖς, Φωτεινούλα μου.

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, κλαίοντας ὄλοένα.— ⁹Αφησέ με, πατέρα μου, κ' ἐγὼ μιὰ φορὰ νὰ κλάψω ἀπὸ χαρά!

ΝΕΑΡΧΟΣ, κουνῶντας θλιβερὰ τὸ κεφάλι.— Φαντάζομαι ἀθῶ πλᾶσμα τὰ μαρτύριά σου... Κ' ἥσουν ὀλομόναχη..¹⁰ Εγὼ δὲ μποροῦσα νὰ σὲ γλυτώσω.. Βρισκόμουνα σιμά σου, μὰ δὲν ἔνοιωθα τὸν πόνο σου...

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ, τοῦ σκουπίζει μὲ τὸ μαντηλάκι τῆς τὰ δάκρυα.— Μὴ λυπᾶσαι πατέρα. ¹¹Ολὰ ξεχνιοῦνται ὅταν είμαστ' εὐτυχισμένοι.

ΝΕΑΡΧΟΣ, ποὺ οἱ τελευταῖς λέξεις τῆς κόρης του τοῦ φέρνοντας σιγά σιγά στὸ νοῦ ὄλες τὶς ἀναμνήσεις.— Εὐτυχισμένοι! (Γυρίζει και δείχνει μὲ τὸ χέρι του τὸ ἄγαλμα, κουνῶντας τὸ κεφάλι).— «Τὸ ξύπνημα τῆς εὐτυχίας», τὸ ἔργο μου!... Μόλις είχε βγῆ ἀρτιο μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια μου...

ΦΩΤΕΙΝΟΥΛΑ.— Τώρα θὰ τ' ἀγαπᾶμε πιὸ πολύ, πατέρα!

ΝΕΑΡΧΟΣ.— Ναί, παιδάκι μου. (Τὴ φιλᾶ, σφίγγοντάς την στὴν ἀγκαλιά του.)

‘Η αὐλαία κλείνει σιγά.

K. N. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ